

На обгорті числа за жовтень помилково подано ч. 10 замість ч. 9

ЛИСТОПАД Ч. 10 NOVEMBER No. 10 1975

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXII Ч. 10 ЛИСТОПАД NOVEMBER No. 10 Vol. XXXII

У. Кравченко: З листопадових днів	1
Різниця між малим і великим	1
В. Старосольський: Стрілецьким шляхом	2
О. Гамотова: І-ий листопад у Коломиї	3
Бабай: Повстанець	4
М. Барагура: Від збірки народного мистецтва до музею	5
На ювілейний дар. Наша обкладинка	6
Повернення до Львова. Ікер: Перша рана	7
С. Гела: Англійська королева — нащадок князя Вол. Мономаха	8
О. Соколик: Вишивана осінь	10
Редакцію відвідали	11
Калейдоскоп жіночого життя — С. Луцька	12
Що читати? М. Няхай: Раз хоча б	13
О. Процюк: Мехіко і що далі?	14
В. Барагура: "Вічно-союзнянське"	15
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович. Подумайте...	16
Наші світлички: Сестра Миронія: Метода Монтессорі	17
О. Федорович: Маскарада для дошкільних дітей	18
С. Луцька: Українська жіноча преса	18
Вісті з Централі	19
СФУЖО	20
Our Life	22
Наше харчування: Л. Гриців: Солодке дріжджеве печиво	26
Вишивки: Бойківські вишивки	27
Хроніка Округ: Округа Нью-Йорк	28
Посмертні згадки. Замість квітів	33
Нашим малцям	34

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Адреса Редакції:

Our Life Editor
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 674-5508

Адреса Адміністрації:

Our Life
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокі число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Editor: **Uliana Liubovych**
tel. 674-5508 (cod. 212)

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протокулярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Марта Яцушко	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Захарко	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Камілія Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
Марія Барагура	— пресова
Дора Рак	— статуюта

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкевич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Грушкевич	— Огайо
Дарія Маркус	— Чікаго
Лідія Дяченко	— Філадельфія
Ольга Цар	— Нью Джерзі
Миртль К. Слейбі	— Дітройт
Марія Томоруг	— Нью-Йорк
Ірина Руснак	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фицалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

3 листопадових днів

І сталося.

В той день сповнилась Мрія

І пісня голосна,
про Сонце Молоде,
полилася з душі...

А Сонце те,

що у ночі зійшло,

втомилось — ждучи
та згасло ще зарання...

З великих днів... із осяйних хвилин,
осталися завітчані могили

і спогади про чин —

те джерело
живої сили...

І міць росте —

гартується у пеклі мук
народу "Я"!

УЛЯНА КРАВЧЕНКО

Вежа львівської ратуші

The clock tower of City Hall in Lwiw.

РІЗНИЦЯ МІЖ МАЛИМ І ВЕЛИКИМ.

Японці кажуть, що гора Фуджіяма зблизька виглядає мала, аж здалека видно, яка вона велика.

Якже подібно з нашими людськими справами, як важко нам відрізнити мале від великого і в особистому житті і в житті спільноти. Усякі прислів'я про те, що треба самого себе пізнати, що не бачимо колоди у власному оці, а бачимо скалочку у сусіда, ми радо цитуємо, вписуємо до пам'ятників, але навіть наміру не маємо хвилинку глянути холодними очима на себе і на те, що навколо нас. Аж час відсіє через своє сито істотне від неважного, але тоді вже запізно, сталося, ми розміняли наше життя на дрібні.

Нарікаємо, що забагато у нас усяких річниць та ювілеїв, але якби ми не відсвятковували їх механічно, вважаючи тільки на те, щоб програма була цікава і гарно виконана, а трошки більше уваги присвячували подіям чи особам, яким віддаємо честь, то може мало б воно свій вплив на те що і як ми самі робимо.

Листопад місяць, у якому наша увага звернена на відродження нашої держави на початок війни за незалежність у Галичині. Коли пригадати чи познайомитися ближче з подіями тих днів, то огортає нас подив, як у тих обставинах і в так короткім часі можна було зорганізувати і перевести цю

акцію. Дарма яке було закінчення, а у тих умовах важко було досягнути більше, цей — якже сміливий крок — був початком ляміни (гл. стаття яку містимо даліше). Без нього не було б наступних, без нього і ми не існували б як окрема національна одиниця, яка прямує до самостійного буття. Якби тоді відложено ту акцію, мовляв, ми ще не готові, то бути може, не було б і дальших кроків на шляху до самостійности.

Тарас Чупринка коли залишився на своїй землі, щоб воювати до останнього віддиху, був свідомий, що не досягне остаточної мети — самостійної держави, але факт що він так довго там боровся, відкрив шлях для дальших змагань. Без цього карта була б закрита.

Приходить на думку, що ми замало знаємо про те, що минуло, надто поверховно оцінюємо, або й не оцінюємо людей і події, які нам промостили шлях. Варто б, особливо серед молодших, розбудити цікавість до того, щоб пізнати минуле ближче. Тоді, може, оминали б помилок, які залюбки в нашій історії повторяємо, тоді ми пізнали б себе і свідомо кермували нашою поведінкою.

Осінь настроює до спогадів, до мрій, а дійсність каже залишити романтику й свідомо працювати над своїми вчинками.

Наша обкладинка: Братська-Успенська Церква у Львові. Світл. Олександр Пежанський

Our cover — Uspenska Church in Lwiw. Photo O. Pezansky

Шукаючи матеріалів для доповіді про стрілецьку пісню я натрапила на передрук промови першого голови Товариства Українських Січових Стрільців у Львові, д-ра Володимира Старосольського. Виголосив він її на святі Стрілецької Пісні у Львові 24 лютого 1935 р. Зміст цієї промови такий актуальний, що я передала його для передруку в "Нашому Житті"

Любов Волинець

А де ж бо то ваші, панове молодці, та й тії
рушниці?
Наші рушниці в царя у світлиці, ми самі в темниці.
А де ж бо то ваші, панове молодці, та й тії
пістолі?
Наші пістолі у царя на столі, ми ж самі в неволі.
А де ж бо то ваші, панове молодці, та й тії баскі
коні?
Наші баскі коні в царя на припоні, ми ж самі в
полоні.
А де ж бо то Ви самі?

Тисячі не відповідають, бо їх не стало. Спалилися у святім вогні, згоріли, як згорів, наче відомий символ, наш полковник Вітовський. І вже ніколи не стануть вони на збірці.

А знову тисячі розкинені далеко по своїй і чужій землі в усіх частинах світу. А ті, що лишились, несуть на собі тягар і двох десятків літ і тягар подій.

Колишні "Чубарики-Чубчики" похідних сотень, діти, що їм непосильний був тягар кріса, перейшли вже сьогодні "середину пути життя людського". Іншим посивіли голови.

Оглядаймося позад себе. Хто ми були? Прийшли після виходу в поле УСС речі й події великі, — такі великі, що закривають собою почин УСС, що виорали в свідомості та відчужанні мас борозни куди глибші. Але одне є певне. УСС були початком лявіни. Хоч лявіна, яка велика, хоч її маса куди більша від — бути може — малої тільки жмінки, з якої вона почалася, проте: оця жмінка, про що слід завжди тямити, була початком лявіни. Та цього не забудеться і тоді, коли "згине в сірій мряці слід по журавлях".

Оглядаємося на пройдений стрілецький шлях. Дивний шлях! Він почався відступом на південь, за Карпати. Та цей відступ завів саме на ту частину України, що, здавалося, була пропаша, що майже

забувалася. І для відродження цієї країни цей відворот став наступом, бо перебування УСС там, за Карпатами, було животворною, плідною в наслідки подією. З цієї власне країни почався стрілецький похід зі зброєю в руках, похід майже по всьому просторі України. Крізь звори і хребти Карпат, Підгір'я, лани і яри Поділля, і Чорне "Руське" Море, і вгору Дніпром, Січ, Великий Луг і Запорізькі степи. І Київ, де Січові Стрільці, кість од кости і плоть від плоти УСС, значили своєю кров'ю однодушну і одностайну волю усеї Нації. І досягнув цей шлях Волині, де значився творенням рідної школи.

На межі двох діб буття нації почався цей шлях. Кінчиться одна доба, що в ній усі зусилля були звернені на збереження існування та добуття кращих умовин для існування в межах чужих держав. Тимто й розуміння завдань та призначення УСС з боку покоління, було ще зв'язане з тією добою. УСС в розумінні того старшого покоління мали бути доказом лояльності відносно Австро-Угорщини й як доказ лояльності, вони мали скріпити наше положення в чужій державі. І в цьому було джерело трагічного непорозуміння. Бо зовсім інакше розуміли це УСС. Вони вважали себе за вияв активності Нації, за маніфестацію її волі творити самій свою долю, бути співтворцями подій, що тоді йшли. І стрілецький шлях повів нестримно від одного розуміння до другого, від одної доби у другу.

Чи тямите відхід перших сотень у поле? Чи тямите ті гонведські вишивані штани, що їх мусіли надягати стрільці? Чи тямите ті спльози стрілецькі, що полились тоді в темну ніч при світлі смолоскипів? А далі: те змагання зазначити свою окремішність, своє власне обличчя також назовні. І появилися з початку зелені галузки на стрілецьких шапках, далі — жовто-блакитні кокарди, далі — шапки мазепинки, герб, у якому зв'язані були в одно герби Львова і Києва. А врешті — власні однострої, а на шапках тризуб. Це був шлях у просторі і в часі, шлях з одної доби в другу.

На тому шляху родилася і — вона, пісня, СТРІЛЕЦЬКА ПІСНЯ. Бо це йшли ті, що "як ідуть в бій, то співають і зі співом умирають". Народилася стрілецька пісня.

Чи є у ній щось, що вирізняє її, що призначає їй окреме місце? Чи можна знайти у ній якийсь пануючий тон, мотив, що завжди повертає і надає їй окремий, власний зміст?

Вслухайтеся у стрілецькі пісні, а знайдете, що майже всі вони зв'язані з ідеєю походу.

"Машерують стрільці добровольці" — у пісні про червону калину — "Гей видно село", а там "Ідуть стрільці, січовії стрільці до бою". Навіть особисті переживання, зв'язані з ходом, рухом. Хоч би пісня про любов товариша Федька (Черника — прим. автора) малює його, як "тепер він деє манджає в далеку Сибір і очі здімає до ясних-ясних зір".

А колективні найглибші переживання також зв'язані з походом. "Ой та зажурились стрільці січовії, як Збруч річку проходили". І знову "ми йдем вперед, за нами вітер віє, і рідні нам кланяються жита". Це ж два епізоди походу, і з ними зв'язані глибокі переживання. А пісня, що безконечно глибоко лежала в стрілецькій побуті, "видиш брате мій", — чи ж не каже вона, що "мерехтить в очах безконечний шлях"? Це просто візонерське відчуття

того, як "похід" сильно і сутньо зв'язаний з життям стрілецтва. Похід не в значінні маршу, тільки фізичного руху, але похід, як ідея, як елемент життя, як стихія.

Цю ідею походу я стрічав уже висловлену в іншій області мистецтва на чужині. Стоїть на Вацлавському Наместі в Празі пам'ятник св. Вячеслава. На високому цоколі постать св. Вацлава на коні, нижче по чотирьох углах чотири постаті. Всі вони в русі. Всі йдуть. А коли глядіти на пам'ятник, маєш вражіння, що вони несуть на плечах кивот — кивот чеського народу, св. Вячеслава. Несуть його крізь століття.

Така ідея походу "мерехтить в очах безконечний шлях" шлях для Нації. Йдемо ним. Йдемо і несемо на плечах, високо над головами — кивот.

1-ИЙ ЛИСТОПАД В КОЛОМИЇ

Олена Примак Ґамотова

Спомин з давніх літ

В історії кожного народу так, як і в історії життя кожної людини, є веселі і сумні хвилини. Веселим днем в історії української Галичини є день 1 листопада 1918 року.

Нині я хочу Вам оповісти мої спомини з тих найкращих днів мого життя. — В той час я була ще дуже молода, але те, що я пережила, так глибоко врізалось в мою пам'ять, що ще нині ті моменти стоять мені живо перед очима.

Велика світова війна почалась 1 серпня 1914 р. В місті Сараєво був застрілений австрійський престолонаслідник архи-князь Франц — Фердинанд. Убив його серб, але хто видав наказ його убити, ще докладно не стверджено. Є дві версії. Перша, що це була робота Росії, яка вже тоді хотіла дістатись на Балкани, отже анархія і революція там була б їй на руку. Але є друга версія, що можливо його убили таки і свої. — Проф. Стефан Вероста, австрійський амбасадор до Польщі, а пізніший професор міжнародного права у Відні, написав книжку під заголовком "Чи дійсно можна оминати катастрофу 1914 р." За його словами можна було оминати війну, але треба цілком змінити систему Австрійської держави. Як знаємо, Австрія була монархією, а властиво це був дуалізм, бо то була Австро-Угорщина, отже цісар Австрії був рівночасно і королем Мадярщини. Австро-Угорщина складалась з багатьох національностей і, як пише проф. Вероста, вже перед роком 1914 уряд Австрії почав опрацьовувати план зміни монархії на федеративну державу. Тут цікаво зазначити, що між народами, які мали входити в ту федерацію, були Східня Галичина (українці-русини) і Західня Галичина (поляки).

Значить уже тоді нас uznавали як окрему націю українців і не мішали нас з поляками. Що ще цікавіше, що самий князь Фердинанд акцептував цей план і був його приклонником. Але проти того плану були мадари, якими проводили барони, мадярська аристократія, яку в тій справі підтримував Берлін. З того виходить, що не можна напевно сказати з чийого наказу згинув архикнязь Фердинанд. Але його смерть була причиною і початком великої світової війни. — По стороні Австрії стали Німці, а по стороні сербів Росія. —

Українські землі були поділені. Галичина належала до Австрії, Придніпрянська Україна до Росії, Буковина до Румунії, Закарпаття до Мадярщини. І так сталось, що українці стали проти українців. —

Мій батько, який був австрійським офіцером в резерві вже першого дня пішов на фронт (той полк стаціонував у Коломиї, то був 36 полк піхоти). Австріяки не були приготовані до такого скорого нападу Москалів, і полк ідучи в сторону Черновець був нагло нападений і цілком розбитий. Моя мама одержала повідомлення від військової влади, що тато пропав. — Але як то не раз на війні буває, що і вмерлі воскресают, так сталось і з моїм татом. По трьох роках деє з початком 1917 р. мама дістала від тата листа, що він живий, здоровий і є в російським полоні в Ташкенті. Згадав теж, що там великі неспокої і революція може вибухнути кожного дня. Як знаємо, революція в Росії вибухла 1917 р., царя і його родину жорстоко повбивали, і революція почала нищити цілий край. Кожний тікав додому. Австрія ще тоді трималась, але вже не було спокійно. — Ледве ми освоїлися з тією думкою, що наш тато

живе, як одного дня, під час лекції, інший професор увійшов до класу і сказав: "Примаківна, йди скоро додому, бо твій тато вернув з війни". В класі счинилась метушня. Я скоро побігла, але бігла так, що як прийшла додому, то не мала ні шапки, ні жадної книжки, бо все погубила. Коли я увійшла до хати, я побачила мужчину, що стояв біля моєї мами, яка радісно усміхалась. Я тата не пізнала, і мама сказала "дивись та то твій тато". Але я відповіла: ні, то не є мій тато, бо мій тато не був лисий і не мав вусів таких, як той пан... (в полоні тато перебув малярю і тому стратив волосся). Але за кілька днів я звикла до лисого і вусатого тата.

Тато повернувся до школи, бо був гімназійним професором, і ми діти дуже тішились, що маємо з ким ходити до школи. — Але часи ставали щораз більше неспокійні, тато щораз частіше приходив додому пізно з чого ми були невдоволені, бо тато переробляв з нами увечорі лекції, багато оповідав і все обіцяв, що за добру науку візьме нас на прогульку зі старшими учнями. Ми такі прогульки дуже любили, бо збирали разом з татом різних жаб, черепах, а навіть один раз я принесла додому вужа, з чого мама була дуже невдоволена, але ми тішились.

Аж тут раптом усе урвалось. Тато почав щораз менше мати часу для нас. Все якісь важливі справи затримували його "десь" до пізньої ночі. Так було якийсь час, аж прийшов день перед першим листопадом. Того дня тато на ніч додому не прийшов. Ми всі були дуже неспокійні і не хотіли спати...

На другий день була субота 1 листопада. Рано о год. 6-тій хтось сильно застукав до дверей. Ми всі зірвались. — І що побачили?... У дверях стояв австрійський жовнір, але якийсь інший бо в нього на шапці була синьо-жовта стрічка, таку саму мав прип'яту і на блюзі. Він сказав: "пан комендант переказує, що на снідання прийти не може, бо мусить бути в команді, бо від нині ми маємо УКРАЇНУ, "СЛАВА УКРАЇНІ". Цей жовнір не був молодий хлопець, але так, як мій тато, десь коло 40 літ, і я донині не можу забути шляхетно-лицарського виразу його лица...

Ми почали кричати Україна... Україна... Ми хотіли бігти до міста, і мама ледве нас здержала. Але наша няня таки втекла з хати, і її не було дома цілий день. — Пізнім вечером прийшов додому тато вже з жовніром. Він радісно оповідав, що то сталося, як воно сталося і чому, але ми не багато слухали, і не багато з того розуміли, ми тільки приглядалися його шапці, на якій була синьо-жовта стрічка. І кожде з нас надягало ту шапку на голову, ми тішились нею, бо вона була для нас Україною. Бо треба пам'ятати, що ми, тодішні діти, були дітьми відродження нації і держави. І тому не диво, що так багато молодих хлопців, що лиш покінчили 14 літ, голосились як добровольці, щоб боротись за Україну. — На другий

ПОВСТАНЕЦЬ

Він тихо ліг. Не хтів лягти, а ліг.
Лицем у землю, край рова й дороги.
На нього падав дощ, а може — сніг,
На драну блюзу, на розпухлі ноги.

На чорний чуб забіглий пес гарчав.
Спинялись люди, коники, корови.
А він лежав. Так, як і ліг, лежав.
Безпомічний. Вже негрізний. Без крові.

Взяли його. Чи ж можна так лежати
До суду-віку, землю обійнявши?
Ту землю, що її не хтів віддати
І взяв назавше.

Взяли його — і понесли у ліс,
Як стоптаний листок несе дитина.
І віддали землі. Він в землю вріс:
Зерно з пожнив'я. З вічності хвилинка.

Бабай

день була неділя. Били дзвони, повна церква людей. Сила народу на вулицях, всі сміялись, всі тішились, бо радості не було кінця. Коли ми вертались додому ми бачили вже великий синьо-жовтий прапор на ратуші і такий же великий на суді і пошті.

На ринку стояла група жовнірів, до яких підходили жовніри інших національностей, вони складали зброю і відходили в сторону залізниці, щоб їхати додому, бо для них війна закінчилась.

Ще один день залишився мені в пам'яті, а це день присяги гуцульського куреня... На ринку зібралось багато людей, бо всі знали, що гуцули приходять. На середині ринку стояло підвищення. Там чекала старшина. Нагло зі співом вмашерували гуцули. Вони були не в мундурах, а у своїх святочних одягах. те вражіння... годі описати. Всі вони були добровольці і прийшли складати присягу Україні. Старшина відбирала присягу. Але в моїй пам'яті залишився образ священика, який їхав попереду на коні. Він був в мундирі капеляна, а побіч нього на маленькім гуцулику їхав хлопчик може 12 чи 13 літ, це був син священика, він був у кошушку, але мав військову шапочку, а на ній синьо-жовта стрічка... Таких хвилин не забувається, і я щаслива, що це бачила і пам'ятаю і можу тепер своїм дітям і внукам оповісти про славний перший листопад у Галичині.

І тому щороку ми святкуємо той день радості відродження української держави і клонимо голови перед усіма героями знаними і незнаними, що за неї боролись і за неї полягли.

МАРІЯ БАРАГУРА

ВІД ЗБІРКИ НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА ДО МУЗЕЮ

Факт, що збірку народного мистецтва, яка є власністю СУА, союзники окреслюють назвою "Музей Народної Творчості", "Музей Народного Мистецтва", чи "Музей СУА", має свою проречисту вимову й психологічне умотивування — він свідчить про задушевне бажання членства мати справжній музей, який був би власністю організації, але одночасно, як культурно-мистецька установа, базована на наукових засадах, служив би потребам громади, зокрема дослідників-науковців.

Але шлях від збірки до музею далекий, тяжкий і коштовний на труд і фінансові засоби.

Первопочатків збірки треба шукати в 1926 р., коли то в готелі "Астор" у Нью-Йорку відбулася виставка народної творчості, складена з експонатів, виставлених у приватних людей, здебільша членок СУА. Успіх цієї виставки переконав провід СУА, що організація мусить мати постійну виставку. У 1932 р. закуплено певну кількість мистецьких предметів у кооперативі "Українське Народне Мистецтво" у Львові й виставлено її в українському павільйоні під час світової виставки в Чикаго, а потім по цілій мережі клітин СУА на терені США. Ці експонати стали стрижнем колекції народного мистецтва, до якої додавано щораз нові предмети, інколи неповторні та неоціненної вартости. Цю збірку показано знову під час 14-ої Конвенції СУА в 1965 р.

Кульмінаційним пунктом на шляху розвою збірки було приміщення її в чотирьох кімнатах Українського Інституту Америки. В квітні 1967 відбулося врочисте відкриття збірки з участю американських журналістів, для яких влаштовано пресову конференцію і прийняття для американських і іншонаціональних організацій. Збірка притягнула багато відвідувачів, а що стала служити публічним потребам, отримала стейтову дотацію.

Здавалося, що шлях від збірки до музею відкритий...

Але 1971 рік приніс несподіваний удар, і з того року почався її тернистий шлях, а крива її розвою гостро пішла вниз. З незалежних від СУА причин збірку закрито для відвідувачів, і через те вона втратила стейтову дотацію, яка сьогодні дійшла б до поважної суми.

У 1973 р. адміністрація Українського Інституту Америки видалила збірку з його приміщень, і вона опинилася в домівці СУА в Філядельфії. Хоч тут немає відповідних умов, все ж таки праця над клясифікацією, каталогуванням і консервацією експонатів ведеться безперерійно.

Поруч матеріально-фізичних ударів видалення збірки мало свої некорисні моральні наслідки. Загал громадянства й його організаційні клітини поставилися байдуже до акту видалення збірки, а якщо й відізналися деякі голоси в її обороні, то вони були

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку Екзекутиві Українського Народного Союзу за безкоштовне відступлення кімнати для тимчасового приміщення збірки народного мистецтва.

Великодушний жест Екзекутиви УНСоюзу вможливив працю над експонатами до часу закінчення ремонту будинку в Нью-Йорку і відкриття Музею.

Екзекутива СУА

анемічні й неефективні. Цю байдужість загалу до пам'яток рідного мистецтва боляче відчув СУА.

Другий негативний моральний наслідок це позбавлення збірки її ролі й місії, яку вона відіграла б у 200-ліття Америки, 100-ліття українського поселення в США і 50-ліття організації, яка покликала її до життя й піклується нею.

Ще інший негативний наслідок — збірці відбрано її роллю заступити недоліки музейництва в Україні, де його ведеться несистематично, цінні пам'ятки вивозяться в Московщину, арештується музейників, а пам'ятки окреслюються, як советські, а то й російські, скарби культури. Управа УІА, мабуть, не усвідомила собі тієї обставини, видаляючи збірку...

Але після кожної бурі приходиться погода. І збірці засвітив ясний промінь нових розвоєвих можливостей. Це придбання дому СУА, в якому цілий поверх буде відведений на її приміщення. З'явилися можливості витягнути її зі скринь і підвалів на світло денне просторих, привітних, сухих кімнат, які будуть відповідно обладнані для потреб збірки, й розпочати нормальну музейну працю. З тією метою вже діє спеціальна музейна комісія, очолена заступницею голови СУА Лесею Різник.

Ці нові перспективи вимагають праці, фахових сил, устаткування, а це тягне за собою фінансові засоби. Є кілька джерел їх здобути: перше — це привернення збірці стейтової дотації з моментом поновного її відкриття для відвідувачів; друге — це фінансова допомога, яку дадуть збірці не лише союзники, але й усе громадянство, так організації, як і приватні особи, бо цей майбутній музей, хоч і є власністю СУА, стане також всеукраїнською національною установою, однією з нечисленних того роду поза межами України. Купівля цеглинок, дотації, даровизни, записи приватних збірок для музею, виставлення в його користування з приватних колекцій, спеціальні збірки фондів, імпрези у користь збірки, ось засоби, які причиняться до її росту до розмірів музею і запленьять їй тривале існування.

Гарним прикладом хай послужить готовість молодій піаністці Юліани Осінчук дати навесні 1976 р. низку власних концертів і дохід із них призначити на потреби музейної збірки.

Зробити зі збірки музей — завдання тяжке, але амбітне, далекосягле й історичного значення, й тому варто для тієї високої цілі потрудитися.

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ВПЛИНУЛО ДОСІ

ЗА М. ВЕРЕСЕНЬ 1975 Р. ЗЛОЖИЛИ:

Окружні Управи і Відділи СУА від членок, Організацій, Установ, і громадян:

25 дол. — Окружна Управа — Нью-Джерзі

215 дол. — 93 Відділ — Гартфорт
В тому 25 дол. Микола Захаріясевиц 20 дол. — др. Волтер Герент по 10 дол. — 17 членок Відділу

110 дол. — 28 Відділ — Ньюарк — Ірвінгтон

85 дол. — 71 Відділ — Джерзі Ситі В тому — 25 дол. Марія Стецюк, 20 дол. — Стефанія Явна по 10 дол. — Оксана і Володимир Прохоренки, і 3 членки Відділу

80 дол. — 103 Відділ — Гемстед — Н. Й.

45 дол. — 22 Відділ — Чикаго

25 дол. — 107 Відділ — Сан Хозе — Каліфорнія

20 дол. — 55 Відділ — Льюс Анджелес, Кал.

10 дол. — 21 Відділ — Бруклін — Н. Й.
Разом 615 дол.

Особисті пожертви:

20 дол. Марія і Богдан Цимбалісті — Нью-Джерзі

10 дол. — проф. Г. Борушенко — Бразилія

Разом 30 дол.

**Поля Книш
фінанс. секр.**

Поіменні списки членок СУА, які закупили 10 дол. цеглини подавати будемо на обкладинках в чергових числах "Н. Ж" Просимо такі списки надсилати враз із грошовими переказами.

ДАРУНОК МУЗЕЄВІ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА СУА

Музей Народного Мистецтва СУА отримав в дарунку від пані Марії Лепкої з Клифтона, Н.Дж. інрустовану тарілку й керамічну кахлю.

Хай цей дарунок стане прикладом союзнякам і громадянству, як можна причинитися до розбудови Музею поповнюванням його новими пам'ятками й експонатами.

Щире спасибі жертвувательці пані Марії Лепкій!

ПОДЯКА

Щиро дякую Управі та членкам 22 Відділу СУА за пам'ять про мене в часі недуги. Як вияв вдячності складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Анна Матійців
Членка 22 Відділу СУА, Чикаго

Складаємо найщирішу подяку п. др. Марусі Бек і оперовій співачці п. Христі Липецькій за безкорисну участь у 50-літньому Ювілею СУА нашої Округи і жертвуємо замість гонорару 200.00 дол. на Комітет Української Спадщини.

Окружна Управа СУА
Клівленд, Огайо

НАША ОБКЛАДИНКА

Місяць листопад звичайно переносить нас у думці до Львова, так як січень до Києва. В'яжеться це особливо з днем 1-го листопада, коли то на вежі львівської ратуші замавав жовто-блакитний прапор, а Січові Стрільці у незвичайно зручний і відважний спосіб опанували важніші позиції міста.

Не тільки ті, хто родився у Львові, але багато тих, хто там проживав чи бував, стверджують, що Львів має свій особливий чар.

Місто, побудоване у кітловині річки Полтви, де берег Поділля переходить у Розточчє й Надбужанську кітловину, має природне, чарівне положення. Гористий Стрийський парк вважався одним з краших в Європі і був третім щодо розміру. З другої сторони міста парк Високого Замку зі старими деревами, які визначували алеї і доріжки з широким видом на долину Розточчє. Багато зелені у самому місті. Старі вузькі вулички чергуються і перехрещують широкі бульвари, алеї.

Усіх старовинних пам'яток не вичислити. Над містом домінує собор св. Юра з метрополічною палатою та комплексом будинків, оточений садом, який весною чарував квітучими яблунями. Його залюбки малювали наші мистці, Новаківський, Мороз та інші.

Одна з найцінніших будівель українського ренесансу це Братська (Успенська) церква, яку поточно називали Волоською, збудована 1591 р. У церкві чудові вітражі роботи Петра Холодного (старшого). Біля неї Трисвятительна каплиця (1578) та знаменита вежа Корнякта.

Вулицю Руською, при якій стоїть Успенська церква, дійдемо до Ринку з його старовинними кам'яницями (т. зв. "чорна кам'яниця", дім Корнякта та інші). Чотири статуї античних богів з фонтаннами на чотирьох рогах Ринку. Перед входом до міської управи з ратушею, на якій того пам'ятного дня завішено прапор, два леви — символи міста. Його ж бо основник князь Данило назвав іменем свого сина Лева.

У нашому числі і на обкладинці картини та знімки зі Львова, щоб нагадати це місто тим, хто його знає і показати тим, кому ще не довелось його бачити. Може покохають його так, як ті, для кого воно є рідним містом.

АНГЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II НАЩАДОК КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА МОНОМАХА

1. ВСТУП

Королева Англії Єлисавета II належить до 30-го покоління великого київського князя Володимира Мономаха.

Таке ствердили англійські генеалоги й історики та за відомом королеви проголосили в 164-ім томі "багряно-золотої книги" Дебретта, що є авторитетним джерелом інформації про роди англійських королів. За Дебреттом цю вістку повторила міжнародня преса в тому й українська. Тому що повідомлення було дуже лаконічне, хочемо тут його доповнити. Робимо це й тому, що в нас покутує невинне переконання, неначе наше минуле таке вбоге, що його не можна рівняти з минулим інших народів, а в тому й англійського. Тим часом факти говорять зовсім що інше.

Якщо йдеться про Англію, то вже самі початки нашої історії припадають на початки англійської.

Коли на початку 5 століття по Хр. з Британії відійшли окупаційні римські легіони, край брітійців завоювали англо-саксонські племена германського походження, які прийшли з нинішньої Данії та північнозахідньої Німеччини. Тоді римське поселення "Лондінюм Августа" стало англосаксонським Лондоном.

У тому часі над середнім Дніпром жили наші поляни. Тепер уже немає найменшого сумніву, що "легендарний" Київ — це історична постать, володар-князь полян. Він жив наприкінці шостого й на початку сьомого століття нашої ери й побудував свій город — Київ. (Київ город, як наприклад, Петрів город). Київ був таким могутнім володарем, що його з почестями приймав у Царгороді гордий візантійський імператор.

Як бачемо, часово початки полян і брітійців дуже близькі, тільки пізніше доля для Руси-України не була ласкава.

2. ВІЙНА ЗА АНГЛІЙСЬКИЙ ПРЕСТОЛ 1066 РОКУ

Коли назрівав англо-саксонсько-нормандський конфлікт 1066 року, на княжому престолі в Києві сидів великий київський князь, це є перший між руськими князями, Ярослав Мудрий (1019-1054), одна з найвидатніших постатей нашої історії.

В Англії 1066 року, по смерті бездітного короля Едварда Святого-Конфесора (1003-1066), рада баронів, графів і вищих духовників покликала на королівський престол графа Гарольда (1022-1066), який 6 січня 1066 року був коронований англійським

королем Гарольдом II. Одначе до англійського престоло мали претенсії розсварені члени королівської родини. І так — претендентами були: 1. король Норвегії Гаральд III Сміливий Гардрада (1015-1066), який був одружений з київською княжною Єлисаветою Ярославною (?-1076), донькою князя Ярослава Мудрого; 2. король Данії Свійн II Естрідсен (1020-1074), який по смерті Гаральда III Норвезького 1067 р. одружився з королевою-вдовою Єлисаветою Ярославною; 3. король Угорщини Андрій I (?-1060) одружений з другою донькою Ярослава Мудрого Анастасією Ярославною (?-?) і 4. найгрізніший суперник, граф Нормандії (північна Франція) Вільям Бастард (1028-1087). Це був дуже амбітний васаль французького короля Генріха I (1008-1060), одруженого з третьою дочкою Ярослава Мудрого, Анною Ярославною (1024-1074), яка по Генріхові була тіткою Вільяма.

Свейн II данський і Андрій I угорський не брали участі у війні 1066 року.

Перший пішов походом проти Гарольда II англійського норвезький Гаральд III. Він був такий певний своєї перемоги, що взяв у похід Єлисавету та дві їхні дочки. Марію й Інгіберду. Вони залишилися на північно-щотландському острові Оркні, а король з військом на трьохстах кораблях поплив на південь, причалив до берегів графства Йоркшир і в бою під Йорком переміг англійців. На вістку про програну битву Гарольд II англійський пішов скорим походом з Лондону на північ і несподівано в бою під Стемфорд Бридж 25 вересня 1066 р. розбив норвежців. Тоді згинув там король Гаральд III Сміливий, багато норвезьких графів та англійський Тостіг, брат-зрадник Гарольда II англійського. Повдовіла королева з доньками та з норвезькими недобитками повернулися до Норвегії, а 1067 року одружилася з королем Данії Свейном II. Гарольд II ще не встиг похоронити вбитих, як прийшла друга вістка, що на південнім побережжі в Певенсі Бей причалив з військом на 800 кораблях граф Вільям Бастард нормандський і нищить край. Тож Гарольд II англійський повернувся на південь. Там, на місці нинішнього Бетл Ебі, дев'ять миль на північ від Гейстінгс, ранком 14 жовтня 1066 р. на англійців, виснажених походами й боєм, які саме відпочивали, наскочив Вільям і зовсім їх розбив. У щостигодинному бою загинув англійський король Гарольд II, два його брати та багато графів і князів. Раненого короля добили-порубали чотири нормандські графи, а Вільям наказав його поховати не в християнському обряді, а за поганським звичаєм

на могилі покладено каміння. Тільки пізніше Гарольда поховали потайки у Валтгем Ебі, де він раніше побудував монастир і де тепер зберігається його гробниця.

3. ПІСЛЯ БОЮ ПІД ГЕЙСТІНГС 1066 РОКУ

Вільям нормандський, підкоривши Англію, коронувався 25 грудня 1066 р. англійським королем Вільямом I Завойовником. (Тут варто згадати, що в книгах Дебретта список англійських королів починається саме Вільямом I Завойовником, хоча від 828 до 1066 року володіли в Англії 22 королі).

Битва під Гейстінгс, так називають бій на місці Бетл Ебі, стала переломовою подією в історії Англії. На ньому кінчається англосаксонська доба, а починається англо-нормандська. Нові господарі, нормандці, спричинили велетенські зміни в житті англійців. Вони винищили всю англо-саксонську провідну верству, під їхнім впливом змінилася англійська мова, література, понормандшилися англійські особисті імена, а навіть змінилося англійське світосприймання, англійська ментальність. (М. ін., теперішня англійська мова це — новоанглійська, з нормандськими впливами, майже не подібна до староанглійської, — власне постала в англо-нормандській добі).

Докінчення буде

Князь Володимир Мономах

Wolodymyr Monomach

Листи до Редакції

Дістала чергове часло НЖ із місяця вересня. Читаю все "від дошки до дошки", але особливо це число мене зворушило до глибини душі. Почала читати "Станція Борошево" і, коли скінчила, заплакала, бо це мені

рушило душу глибоко. Може не-свідомо рівняла наше життя тут, або згадала наші воєні переживання і порівняла це все. Хочу подякувати сердечно всім, хто працює над випуском журналу. Для мене і багатьох таких як я, це евшан-зілля, та глибока при-задума над собою, а особливо цінне для моїх доньок які також журнал читають і переживають.

Ще хотіла сердечно подякувати за світлину на обгортці за червень 1974. р. Молода пара з Ясенева. Мої родичі вінчалися в 1918. р. і також вінчалися в народніх строях, бо це був час незалежності України. На жаль все пропало, теж і знімки, у воєнному часі. І так мене цей знімок щипнув за серце. Цих кілька думок пересилаю, щоб сказати як дуже цікавий і дорогий для мене журнал, невичайно добре реда-гований.

Ми всі тут живемо буденщиною, рутиною, розсіяні по просторах, і це дле мене і багатьох таке цінне, що журнал так чудово редагований, дає для душі так багато.

Здоровлю і бажаю сили і багато успіхів.

Ярослава Стасюк

24. IX. 1975. р.

Вудсайд, Н.Й.

СТИПЕНДІЇ ДО ЕВРОПИ ЧЕРЕЗ 28-ий ВІДДІЛ СУА НЬЮАРК В 1975 Р.

150.- дол. — Др. О. Карапінка

100.- дол. — Василь Гнатів

60.- дол. — Др. Олександра Ярош, Кость Ліщинський, Ярослав Яворський, Секція Дружин Лікарів, при Українському Лікарському Т-ві Америки Відділ Нью-Йорк — 2 стипендії, Михайло Плешкан, Теодор Гелемей, С. Карапінка і Е. Плескальська (спільно) С. Луків

50.- дол. — Б. Робак, М. Робак, п. Марущак (2 стипендії), зі збірки в пам'ять сл. п. др. Леськова, М. Дурбак, С. Карапінка і Е. Плескальська (спільно), Н. Андрусак (по 50 дол. через два роки), Євгенія Леськів.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ, ЧИТАЧОК І ЧЛЕНОК СУА

Заохочуємо Вас помішувати Ваші святочні побажання в "Нашому Житті". Таким способом не лише привітаєте своїх Рідних, Приятелів і Знайомих з празником Різдва Христового й Новим Рокомб але й підтримаєте наш журнал фінансово.

Датки на пресовий фонд (5.-дол. 1 інч 1/3 стор. 10.-дол. 1 інч x 1/2 стор.) просимо пересилати на адресу адміністрації.

Побажання надіслані до 30 листопада будуть помінені у числі за грудень; надіслані до 20 грудня у числі за січень 76 р.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ " НАШОГО ЖИТТЯ"

З вибухом війни у 1914 р. вперше перебуває дома з батьками. Не минає їх евакуація і Люба зголошується до праці як телефоністка. В той час їздить по околиці організувати гуртки Союзу Українок, але, як сама зі сміхом розказувала, не зголошувала зорганізованих гуртів у Централі, бо ... не знала, що це потрібне!

У 1918 р. була між першими жінками арештованими за збірки на наших вояків. Це був військовий арешт. Сиділи по 8 в одній келії, між ними сестри Василіянки. Їм дозволено виходити щоденно на Службу Божу тож за їх священника посередництвом велася кореспонденція з зовнішнім світом. По 6-ох тижнях Любу Каранович випустили.

Не пропала даром її наука музики. Акомпаніює на різних концертах хорам та молодому тенорові-солістові, сотникові Мирону Луцькому. Спільне музикування скінчилося щасливим подружжям, і в 1920 р. 25-літня пані Люба Луцька виїздить до маєтку свого дружини, до Янчина.

Коротко після шлюбу сотника арештовано в Бережанах, і пані Люба перебирає на себе ведення великої господарки. Арешт не тривав довго, але досвід придався, бо Мирон Луцький багато часу проводить поза домом, виконуючи обов'язки голови Сільського Господаря у Львові, голови цукроварні в Березовиці від українців, та заступника голови Рільничої Палати у Львові. Пані Люба управляє господарством і є вправною медсестрою для докоолишніх мешканців.

Молода господиня бажаючи прикрасити свою хату стилевими vzорами позичила з Музею НТШ полтавський рушник. Тоді вперше зустрілася з цією, давньою, незнаною в Західній Україні вишивкою і захопилася нею на все життя. Проектує порт'єри,

Люба і Мирон Луцькі
Luba & Myron Lushky.

рушники та інші вишивки для своєї хати. Часу обмаль тож не виконує їх сама, а дає вишивати. У пошуках за vzорами помагає їй малярка Музикова. Розбудовує у себе ткацтво. Янчин постійно відвідують мистці, і за їх порадою виготовляє мистецькі тканини.

Для своєї хати в Янчині придбали пп. Луцькі немало цінних картин, в тому знаний образ Петра Холодного (старшого) "Ой у полі жито". Його висилають у 1935 р. на виставку до Чикаго, звідкіля дістають пропозицію продати картину за 1000 дол.на що вони не погодилися, а опісля подарували цю картину Львівському Музеєві.

З приходом большевиків, маєтки знаціоналізували, а пп. Луцькі виїздять до Кракова і Люблину. З приходом німців мандрують через Вінницю і Житомир до Києва. Вже в Житомирі нав'язує Люба Луцька контакт з жінками-селянками, шукаючи нових vzорів, та вивчаючи безпосередньо від них нові техніки вишивання.

(На підставі слова виголошеного на "Вечорі у пам'ять Люби Луцької" 7 листопада 1974р.)

(Докінчення буде)

РЕДАКЦІЮ ВІДВІДАЛИ

Проф. Оксана Борушенко, переїзджачи через Нью-Йорк до Монреалю на Міжнародній Конгрес Історичної Демографії, затрималася тут два дні і відвідала СУА та редакцію "Нашого Життя". На Конгресі буде вона одним з чотирьох представників бразилійських науковців.

Проф. Оксана Борушенко в своїй теперішній подорожі по Америці і Канаді братиме участь в Міжнародній Конференції Оральної Історії, на яку запрошена як одинокий представник бразилійських науковців. Відбудеться ця Конференція в Saint Jean — Terre Nuewe (Newfoundland).

Викладатиме теж як професор-гість в Манітобським Університеті в

Вінніпезі, і у Вандербільд Університеті в Нашвілл, Теннесі.

Оксана Борушенко, дочка Іванки зі Середницьких і інж. Павла Борушенків є професором історичної демографії в Паранському Федеральному Університеті в Куритибі, Бразилія. Д-р Борушенко є також спеціалістом іміграційних рухів до Бразилії і автором 18 наукових праць з цієї ділянки, а з них головна про "Інтеграцію українців в Бразилії". Є вона д-ром Економічної Історії Сан Паулівського Університету а також д-ром Слов'янської Історії Українського Вільного Університету. Є вона від півроку діючою головою Департаменту Історії Федерального Паранського Університету.

Студії закінчила в Бразилії, а спеціалізувалася в Університетах Парижу, Лондону, Мюнхену і Манітоби.

З її ім'ям зустрічалися ми вже не раз, а передусім треба пригадати, що була вона "молодим талантом" 1968 року.

Як видно із цих коротких даних, вибір на молодий талант виправдав себе вповні. Проф. Оксана Борушенко своїми працями та участю у Міжнародних наукових конгресах вносить свій поважний вклад у світову науку, репрезентуючи при тому український науковий світ, а теж підносить жіночий науковий престиж

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Опрацювала Світлана Луцька

УКРАЇНА

• У київському видавництві "Музична Україна" появились 1975 року в серії "Українські народні пісні" дві збірки пісень з нотами п. з. "З репертуару Зої Гайдай" та "З репертуару Зої Христинич". Збірники включають улюблені народні пісні, що їх залюбки виконували співачки. З. Христинич (н. 1932) походить з міста Тираспіль. Закінчила Одеську консерваторію в 1956 р. та виступає в Київському театрі опери і балету. З. Гайдай (1902-1965) здобула музичну освіту в Житомирській музичній школі та в Київському музичному інституті ім. Лисенка. Творчий шлях розпочала у 1928 р. на сцені Київського оперного театру. Виступала в США, Канаді, Ірані. Особливо тепло виконувала українські народні пісні. Збірники включають кращі народні пісні в обробці клясиків та сучасних українських композиторів.

• Квітникар-аматор Ніна Мірошниченко виплекала на своїй присадибній ділянці в тихій околиці Житомира 12 гібридів лілей і назвала їх жіночими іменами. Вона створила кілька сотень гібридів гладіоль, ірис (коситниць), лілей. Двадцять п'ять найкращих з них проходять державне сорто-випробування. Популярність здобули її гладіолі "Вічний вогонь", "Едельвейс", "Барвінок", "Гуцулка", "Вечірній Київ". Квіти Ніни Мірошниченко здобули 125 дипломів та 8 медалей. Тепер вона готує набір цибулин гладіоль для озеленення Москви. Вони будуть посаджені на Красній площі та біля могили Невідомого вояка.

• Київ. З нагоди Міжнародного року жінки і на домагання численних читачів, єдиний жіночий журнал, який виходить на Україні українською мовою, місячник "Радянська Жінка" збільшив свій тираж з 1,971,320 на 2,151,320, тобто на 180 тисяч примірників.

• Восьме число журналу "Жовтень" (1975) яке виходить у Львові прикрашене оригінальними рисунками Валентини Кузьменко виконаними в стилі народного декоративного розпису. Сюжети її рисунків це квіти та птахи. Цікаві її витинки "Горлиця

на дубі гніздо в'є" та гваші "Казка ночі", "Бабині онуки", "Зориночка". В. Кузьменко народилася 1944 в селі Моринцях на Черкащині. З 1962 р. живе та працює в Черкасах. Також пише поезії які не раз друкувалися в українській радянській пресі.

ЕСПАНІЯ

• Еспанські часописи подали дуже прихильні рецензії на останні виступи українки Галини Храпач, танцюристки і співачки з Австралії. Вона виступає в еспанських готелях і клубах разом зі своїм партнером Богданом Стебницьким.

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА

• У Словацькому педагогічному видавництві в Братіславі, Відділі української літератури в Пряшеві появилася у 1974 року перша збірка поезій Марусі Няхай п. з. "Білі руки беріз". М. Няхай народилася 15.VI.1951 р. в Кошицях у сім'ї вчителя. Закінчила філософський факультет Університету ім. П. Й. Шафарика в Пряшеві. Від жовтня 1972 р. працює редактором чехо-словацького радіо — української студії в Пряшеві. Пише вірші від 15 року життя. Її поезії не раз друкувалися в українській пресі в Чехо-Словаччині.

США

• Вашингтон, Д. С. Тут почав виходити новий жіночий журнал п. з. "Womens Work" (Жіноча праця). Ціллю журналу допомогти жінкам в пошуках роботи на ринку праці та домагатися однакової платні за рівнорядну працю на рівні з чоловіком. Журнал видає організація "Washington Opportunities for Women" самодопомогове товариство для жінок, які шукають праці. Воно організує різні програми та інформаційні центри праці, де можна довідатися про можливості роботи. Журнал виходить що два місяці і має шість тисяч передплатників.

• У Маямському Університеті, в Оксфорд, Огайо відбулася в днях 28 вересня — 24 жовтня 1975 р. ретроспективна виставка мисткині Аки Перейми. Вона охоплює останніх 10 років її творчої праці та включає скульптуру, олію, акварелі, кераміку. Одночасно в цій самій галерії відбулася виставка

Що з'ясувати?

KOTSYUBINSKY, MIKHAILO.
The Birthday Present and other stories.

Kiev, Dnipro Publishers, 1973.
225 p. illus.

Михайло Коцюбинський вже вдруге з'являється в англійському виданні. Перша збірка 12 новел в англійському перекладі появилась у п'ятдесятих роках у Москві під заголовком *Chrysalis and other stories* (Лялечка та інші новели). Переклади для московського видання робив Яків Гуральський і вони були зроблені не з оригіналу, а посередньо з російського перекладу, що зрештою виразно й одверто в книжці позначено. На титульній сторінці московського видання заголовок книжки англійською мовою стоїть поруч із заголовком російською (Куколка и другие рассказы) — і тільки з тимчасової суперобкладинки може читач довідатись, що це — новели українського письменника.

Нове англійське видання Коцюбинського *The Birthday Present*

(Дарунок на іменини) появились в Києві. Воно включає 9 новел: "На камені", "Поєдинок", "Цвіт яблуні", "Сміх", "Він іде", "Інтермеццо", "Сон", "Дарунок на іменини" та "Коні не винні". Більшість цих новел була включена вже теж і в попередню московську збірку. Проте в київському виданні переклади зроблені наново і безпосередньо з українського оригіналу. Перекладач — Абрагам Мистецький — ближчий до стилю й духа прози Михайла Коцюбинського. Київське видання включає невелику статтю про письменника, що її автором є Ніна Калениченко. Книжечка — невеликого формату, в твердій полотняній обкладинці, з рисунками Валерія Руденка — дуже надається, як подарунок на уродини, зокрема ж для наших американських приятелів.

Марта Тарнавська

Найстарша печатка львівського магістрату (XIV)

Oldest seal of Lwiv administration.

Княжа гора (з рис. Пассараті XVII ст.)
Mountain of the Kings in Lwiv. (XVII c)

МАРУСЯ НЯХАЙ

Раз хоча б
купатися в зоряному морі!
Раз хоча б
пливти в зоряному океані
на синьому човні
під білим вітрилом
хмарки!
Раз хоча б
перепливти Шлях Чумацький
у зоряному океані,
і з Князем-Місяцем
заглядати туди,
де в Сонця
рідний дім!
Раз хоча б...

1973

("Білі руки беріз" — 1974 p.)

КАЛЕЙДОСКОП Докінчення

українського народного мистецтва (кераміка, тканини, вишивані сорочки, дерев'яна різьба). Ці речі закупила ще перед другою світовою війною на Гуцульщині директорка мистецької школи пані Пратт. Вона подорожувала по східній Європі в 1930-39 роках з студентами мистецтва і в цей час закупила багато вартісних зразків народної творчості. Цю збірку яка була закатальована як польське народне мистецтво випадково відкрила А. Перейма. Збірка була перекальована як українське народне мистецтво і з великим успіхом виставлена. До цієї збірки А. Перейма додала ще писанки.

• Йоганна Страттон, студентка Радкліф коледжу відкрила в Толека, Кансас рукописи автобіографічного характеру, жінок-піонерок, які минулого століття серед важких обставин заселяли рівнини Кансасу. Рукописні матеріали охоплюють роки 1854-1885 та включають 770 особистих споминів учительок, посадниць поселень, релігійних провідниць, завідувачок поштових урядів та господинок.

Вони жили в часі, коли американський Захід був ще не освоєний, коли довгі валки закритих возів були щоденним явищем у цій частині країни. Ці матеріали збирала правник і суфражистка Лілла Дей Манро, прабабуна Й. Страттон. Вони були забуті на стриху старої хати. Й. Страттон взялася за редагування цього матеріалу, щоб видати його окремою книгою.

ПОЛЬЩА

• У польському журналі "Найновіші події" ч. 4, 1974 поміщено статтю Г. Лукасевич "Навколо генези і перебігу акції 'Вісла'". Авторка пише про ліквідування

УГА й виселення українського населення до Польщі та УРСР. За її даними в Генеральній Губернії жило 744,00 українців. Примусове переселення на німецькі землі Польщі розпочалися 28. IV. 1947 р. До 12. VIII. 1947 р. переселено від 140,000 до 575,000 українців.

Конференція у Мехіко, яка відбулася з нагоди Міжнародного року Жінок, була скликана Об'єднаними Націями. Недержавні міжнародні жіночі та громадські організації скликали Трибуну. Про це уже ми писали.

Хочеться проаналізувати цілу Конференцію так під оглядом соціально-економічних проблем, як і під оглядом жіночих проблем, які зрештою є також соціально-економічними. Усі знаємо з преси та з оповідань, що Трибуна, а також і наради офіційної Конференції були емоційні, неспокійні; жінок на Трибуні було злобно названо в місцевій пресі "відьмами"; мало бракувало, щоб Конференція закінчилася без затвердження Світового Плану Дії.

Конференції в Мехіко не можна розглядати без розглянення її генези. Її попередили інші конференції, а Трибуну попередили інші Трибуни. Перша така світова Трибуна була у Стокгольмі у 1964 р. у справі охорони довкілля. Потім прийшли наради у справах населення у Букарешті (1973 р.) та у справі прохарчування у Римі (1974 р.). Обидві останні Конференції були також неспокійні.

1975 рік в Об'єднаних Націях у Нью-Йорку відзначив себе метушнею. Народи Третього Світу, які тепер творять 70% членів-держав в О. Н. впровадили колосальну пресію на індустріальні народи. Мовляв, вони нарешті мають досить використання, експлуатації, мають досить імперіалізму, неоколоніалізму, расизму, і т. д. Америка була готова покинути О. Нації. Але конфлікт в ОН почався вже багато давніше. Пригадаймо, що коли постали О. Н. у 1945, Хартію Деклярації Прав Людини, цей угольний камінь О. Н., підписало 51 народів (у цьому числі Білорусь і Україна). Підписали її у першу чергу великі індустріальні потуги першого і другого (соціалістично-комуністичного) світу. До них долучилися очевидно бідніші. Зараз же по 2 світовій війні почали поставати нові народи — з просторів колоніальних імперій. Поставали нові держави, росла серед них національна свідомість, також росли їхні потреби. Тепер О. Н. нараховують 148 членів-держав, з яких

70 процентів це народи слабшого економічного розвитку. Тими "молодими" державами опікуються всі, Американці й Совети — у першу чергу. Ця опіка дуже двозначна, бо поза гарними кличами все ж такі причаєне використовування. Совети виступають як добротливі опікуни та дорадники, а Американці впроваджують індустрію й технологію і продають свої вироби. Народи стали боронитися від такої опіки. Починаючи від Конференції в Бандунг (1954) Африканський світ почав організуватися. Постали — League of Arab States, Org. of African Unity. Та були б ще довго організувалися та просили, якби араби врешті не поклали кінця говоренню і стукнувши кулаком об стіл, не наклали ембарго на дорожню нафту. Від того часу народи Третього Світу піднесли голову. Настрої в О. Н. почали бути нестерпні. Не було змоги довести жодної дискусії до кінця, ані дійти до конклюденту. Почався терор більшої частини. Революція була на повному ході. Її спинали тільки і виключно суворі дипломатичні приписи і конвенанси.

У Мехіко повторилося все це знов. Конференції в О. Н. були і надалі утяжливі, переривані безконечними заввагами, виступами делегацій одних та відповідями других (нпр. Сов. Союз жадав 19 разів т. зв. "права відповіді" китайській делегації, зокрема Мме ВУ, яка атакувала його як могла...) Все те припинувало хід нарад над Планом Світової Дії, але все це було ще утримане у відповідних, конференційних рамках.

На Трибуні, натомість розгорілася революція. Цій революції сприяли: відсутність конференційних правил, відсутність справного управління, а щонайбільше факт, що на Трибуну було запрошено всіх і вся — жінок і мужчин, окремих осіб, або членів організацій. На Трибуну були теж запрошені недержавні міжнародні жіночі та громадські організації. Кожний говорив що і як хотів зачинаючи та кінчаючи тільки на власних проблемах. Счинився гамір а у такому гаморі трудно було дійти до якогонебудь порозуміння. Почався наново терор "найголосніших".

Про що ішлося так на Конференції, як і на Трибуні? Ішлося саме про "Новий Економічний Порядок". Про кращий поділ світового майна: ресурсів, капіталу (грошей) і людей. Ішлося про боротьбу з використанням слабших економічних країн багатими міжнародними компаніями (multinational companies), уніями; ішлося про акцію проти інфляції. Ці всі проблеми глобального значення Трибуна звела до мікркосмосу проблем власної країни.

До відкритої революції не дійшло. Наради в ОН закінчено під пресією часу. Світовий План Дії затверджено. Учасники Трибуни теж роз'їхалися щасливі, що могли повідомити світ про свої проблеми.

На Трибуні, якої темою були: "Рівноправність, розвиток, мир і розброєння" постав двоподіл. Жіноцтво поділилося на два табори. Одні були за рівноправністю — це були жінки з індустріальних багатих країн. Другий табір, складений з жінок Третього Світу, обстоював питання економічного розвитку, без якого і неможливо думати про рівні права. Справа миру і розброєння, хоча була дискутована дуже голосно і різко — бож тільки мир може запевнити жіноцтву, а то і цілому світові спокійний розвиток — була дискутована відносно коротко. Ця тема видавалася "накиненою", та жінки не присвятили їй глибокої уваги.

Жінки індустріального світу обстоювали проблему рівноправності в усіх ділянках життя. Жінки третього світу підкреслювали, що їм потрібний економічний розвиток, який може запевнити їм тільки і виключно Новий Економічний Порядок, тобто прогнання чужих капіталістів, міжнародних компаній; вони були проти нео-колоніалізму, расизму і т. д. Їм сприяв Сов. Союз, як благородний дорадник і батько. Вони вважали, що їм не має чого турбуватися рівноправністю, або перенаселенням. Разом із мужчинами вони побудують економічний розвиток і зрівняння у правах.

Варто поміркувати над їхнім думанням. Нам видається, що рівні права треба набувати та їх строго

(Придбашка, сповнена життєвої правди)

Нещодавно провінційна американська преса подала сенсаційну вістку про один Відділ СУА. Цієї вістки не занотувала ані українська загальна преса, ані "Наше Життя", й вона пройшла незауваженою українським громадянством.

Не буду подавати ані місцевости, ані числа й назви Відділу, ані прізвищ його членок, але можу запевнити читачів, що ця вістка правдива, навіть дуже правдива.

В одній з відлеглих місцевостей, де українська група нечисленна і розкинена, існував (він тепер уже не існує) Відділ СУА "далекого віддалення". І саме через цю нечисленність і розпорошеність членок, а було їх дещо понад двадцять, вони завжди з'являлися в комплекті на сходинах, імпрезах, зборах і тісно та дружньо з собою співжили й співпрацювали.

Під час одних поширених сходин трапився трагічний випадок. У домівці, в якій зібралися членки, стався вибух головної газової рури, і всі присутні згинували на місці...

Але, будши організованими

союзнянками, вони, а радше їхні праведні душечки, табунцем злинули в небесні простори й монолітною групою стали перед райськими воротами. Вони постукали й вийшов св. Петро. Побачивши цілу групу союзанських душечок, св. Петро зніяковів, почухав рештки волосся довкола лисини і сказав збентежено: "Я дуже радо вас прийму, але мусите зрозуміти, що на таку численну групу на маю тепер місця. Якщо б це одна, дві — тоді інша справа, а то вас аж двадцять кілька! Ну, але я знайду вам тимчасове приміщення і, як тільки звільниться місце в раю, зараз вас покличу".

Дав знак асистентові-ангелові, щоб відпровадив душечки у тимчасове приміщення.

Не минуло два-три тижні, коли по раю загомоніли гучномовці: "Св. Петро негайно зголоситься до телефону! Дзвонить "гаряча лінія!"

Прибіг задиханий св. Петро і вхопив за слухальце, в якому бринів знервований, сповнений благальної розпуки голос: "Тут говорять

Люципер. Ради Бога, св. Петре, забери собі негайно тих союзянок! Та вони за кілька тижнів своїми пікніками, базарами, продажем печива, вуличними збірками, показами, імпрезами, доповідями, виставками зібрали стільки фондів, що завели в пеклі штучне охолодження і моє підприємство, що просперує так гарно від початку існування людського роду, збанкрутує!"

Читачі закинуть мені, що я обдурив їх, бо сказав, що історійка правдива, а показується — вигадка. Але я далі тверджу, що вона сповнена життєвої правди. В чому лежить її правдивість? Очевидно, не в сюжеті, бо він несконплікований, ані не у фабулі, бо вона блаґенька, ані не в її анекдотичній формі.

Її правдивість лежить у історії цієї анекдоти, у її провідній думці, в її заключній сентенції, що союзянки за найбільш несприятливих умовин, у найтруднішій ситуації своєю організованістю, наполегливістю, вигадливістю і працею вміють вести свою заплановану діяльність для добра власної організації й загалу...

Мехіко (Докінчення)

зберігати. Без того сильніші заберуть кращі місця, краще платні посади, будуть мати більше доступу до освіти. Коли ж жінка залишиться позаду, так як вона досі залишалася, тоді немає і мови про економічну поправу в країні. Поступ мусить іти рівномірно в усіх ділянках. Економічні проблеми все будуть, бо все будуть люди, яких положення автоматично відсуне від прогресу: хоча б сам факт, що прогрес проходить найшвидше в більших скупченнях, по містах — віддалені поселення з цього прогресу користають дуже мало... Деякі групи (навіть угруповання мужчин) потерпають від різних внутрішніх льокальних дискримінацій; у деяких країнах жінки, які можуть самостійно займатися торгівлею, не є допущені працювати на заводах, навіть не є допущені до найгірших робіт, а в той же час індустріалізація, творення великих торговельних підприємств забирає їм цей останній шматок хліба. Те ж саме діється і з жінками-хлібо-

робами яким дозволяють, працювати на ріллі, продукувати зерно і хліб, але не допускають їх набути професійну хліборобську освіту...

Видається, що жіноцтво Третього Світу місто так голосно упоминатися про новий Економічний Порядок Світу повинно радше упоминатися про новий економічний лад у своїх власних країнах...

(Докінчення буде)

З нагоди 50-літнього Ювілею Окружної Управи СУА в Детройті, складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Анастасія Половецька

Як вияв вдячності до пань 63-го Відділу СУА складаю 10.00 дол. цеглину на Фонд Музею СУА.

Ольга Кузів, Вайндотле, Міч.

УСМІХНИСЬ

* * *

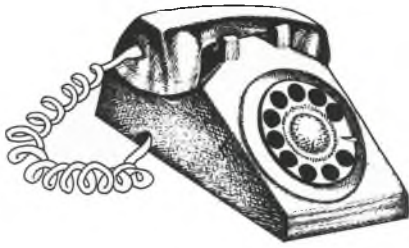
Подружжя трактуйте так, як патефонну платівку. Вірте, що вона тривка і не розбивається — так як написано в гарантії — але не кидайте її на підлогу, щоб перевірити, чи воно справді так. Навіть звичайна ламка платівка може служити весь вік, якщо нею уважно піклуватися.

* * *

Найбільше романтичне бути першою любов'ю мужчини, правда? Не думаю. Ліпше бути останньою.

* * *

Дві найбільш корисні книги в подружжі, це — добра куховарська книжка та збалансована чекова книжка.

Тільки між нами і телефоном...

ТІЛЬКИ Я ПРАВЕДНА — або — найновіша слабкість

Мода буває на різні речі. Правда, одна слабкість завжди залишається: деякі околиці (а часом і груп) думають, що тільки вони є дуже чесні, праведні і т. п., що вони тільки єдині добрі патріоти, християни чи добрі члени даної організації. Коли хтось хоч трохи інший — ця людина вже є "негідником, зрадником" і т. п.

Розказують, як це тому 25-30 років почали приїздити до США та Канади нові емігранти, вони ходили до церкви часто без капелюхів (вплив війни, економії чи звички). А тоді тут, головню по українських католицьких церквах, зайшла мода все латинізувати: напр., жінки мусіли мати покриття на голові. Навіть священники на проповідях закликали проти такого вияву непошани до церкви, як непокрита жіноча зачіска! Деякі місцеві старші пані навіть згіршено обертали голови, коли бачили такий гріх, як молодих дівчат в сумівських чи пластових одностроях, а без покриття голов. Часи змінились. Тепер вже навіть і в римо-католицьких церквах це не є

"гріхом" іти до церкви без капелюха, хустки, чи цих жахливих рукавичок або паперових хустинок на голові...

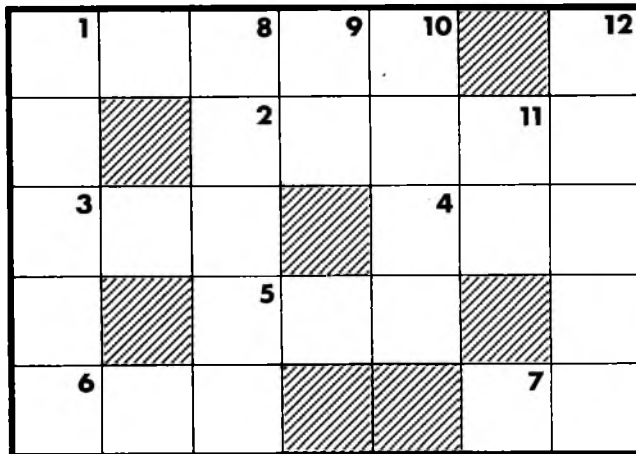
Ну, але на що мають нарікати такі одиниці, що завжди є святіші і кращі (у власних очах) від інших? Найновіша слабкість — чи мода — це причіпляти ярлик, чи пляму на тих, хто їде відвідувати рідню в Україну. А, боронь Боже, коли вже хтось поїде двічі, то вже треба його вважати справді большевицьким агентом. (Який дивний збіг обставин — радянські чинники дивляться на таких осіб також підозріло!)

Вияв такої давньої хвороби у новій формі тепер можна навіть часами побачити в наших організаціях. Розказували мені дві знайомі, як це в одному місті, під час виборів до управи у жіночій організації, кілька пропозицій на кандидаток до управи були відкинені "праведними" душами... бо пропонувані кандидатки сміли їхати в Україну. Отже тому вони вже не певні особи, а може й агенти?

Цікаво — що буде "гріхом" після цієї моди? Може мати взагалі якусь рідню в Україні? А може мати сині очі, а не карі, а може...

Любов Калинович

ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ

ДОЗЕМО:

1. Чоловіче ім'я
8. Французький скульптор
9. Американізм відомий усьому світові
10. Французький письменник
11. Грецька літера відома з геометрії
12. Еміграційний український маляр

ПОЗЕМО:

1. Найславіший сучасний українець
2. Копають вояки на фронті
3. Діди, батьки, внуки
4. Можливий лиш у повітрі
5. Жіноче ім'я
6. Має Централю в Нью-Йорку
7. Єгипетський бог сонця

Розв'язка з попереднього числа:

1. Indira Gandhi	6. Ella T. Grasso
2. Sirimavo Ratwatte Dias Bandaranaike	7. Carla A. Hills
3. Isabel Maria Estela Martinez de Peron	8. Mary Anne Krupsak
4. Golda Meir	9. Françoise Giroud
5. Margaret H. Thatcher	10. Shirley Chisholm

НАШІ СВІТЛИЧКИ

МЕТОДА МАРІЇ МОНТЕССОРІ — "ПРАКТИЧНІ ЩОДЕННІ ЗАЙНЯТТЯ".

В числі Н. Ж. за липень і серпень подали ми загально про методу Монтессорі — в цьому числі і наступних думаємо перейти матеріал, що його уживає у своїй методі Марія Монтессорі, окремо.

Перший з них і дуже спосібний, що його можна легко примінити дома, це т. зв. "практичні щоденні зайняття". Це все те, що робили наші матері з нами, що часто практикують матері дома, але воно не є уложене в систему.

Марія Монтессорі кладе велику вагу на вироблення у дитини почуття своєї вартости. Це дає дитині поняття, що вона — член спільноти — в тім випадку родини — є корисною і потрібною відповідно до своїх можливостей. Це перше. А друге, що дають дитині ці "вправи" щоденних зайнять — це те, що дитина учиться розуміти, що життя у спільноті вимагає порядку і системи. Все повинно бути заплановане, а заплановане виконане і на час зроблене. Почуття порядку, системи і часу дитина має вже у віці між 2-4 роком життя. Цей час не може бути занедбаний. Пригадується наша національна зла прикмета — все з опізненням починати. Її можна виправити, але потрібно консеквентно вже від дитинства над тим працювати. Дитина мусить знати, що порядок у її кімнаті до неї належить. Засада "звідки взяв, там постав" улегшить життя у майбутньому. Дитина учиться розуміти, що, як мати прибирає кімнату, то вона в міру своєї спроможности має матері допомогти, а мати повинна ту поміч прийняти.

Третя прикмета, дуже важний чинник, якщо йде про виховання, що його дають "практичні зайняття", це вироблення у дитини пошанування праці другого. Часто зустрічаємо дітей, а то і дорослих, які де, що робили, коло чого працювали — все лишають і відходять, думаючи, що упорядкування до них неналежить. Виручування дитини в тому, що до неї

належить, це велика помилка у вихованні. До щоденних зайнять належить також навчити дитину бути самовистачальною в обслуговуванні себе самої. Дитина повинна знати як позапінати убранко, скинути і повісити на місце плащик, зав'язати черевик. Очевидно в початках дитина потребує помочі, але не виручування, що часто мати з браку часу у поспіху робить, поміч має бути подана — "поможи мені, щоб я зробила це сама". За методою Монтессорі кожна непотрібна поміч стає дитині на перешкоді у розвої самостійности.

Дальше щоденні зайняття є одним із способів правильного вивчення мови. Кожне малюток любить ходити за мамою і все з нею приготувляти. І тоді є велика нагода до розмови про все, що виконується. Одначе та мова не може бути дитинна мова, а чиста, правильна літературна. Якщо уживається здрібнених слів — то це мусить бути дуже правильно подане, а не перекичене на "дитячий лад".

М. Монтессорі звертає увагу, що правильне вивчення мови у дитини у віці між 1-3 роком життя кладе підвалини під релігійні, національні і соціальні почування.

До практичних щоденних зайнять є відповідні забавки. Можна придбати малі начинка, хатку лялі, яку дитина прибирає тоді, як мати порядкує свою, є малі машини до шиття — і тоді коли мати шие, дитина може щось ладити і "своїй доні", є маленькі печі до печення вже готового тіста для лялі, тоді коли мати пече для рідні. А яка радість, як маленька доня накриє до столу, при яким сяде ціла родина до вечері, а тато похвалить, що вона вже велика помічниця мами! Хтось скаже, що на це все потрібно часу і терпеливости. Так, потрібно. І не раз матері, що поспішається та "поміч" дуже перешкаджає. Але чи не потрібно часу і терпеливости, щоб виростити, і то тільки для прикраси гарну квітку у

кімнаті? Людина, щоб росла, потребує тепла, уваги і уважливости. Це дає підвалину дружбі, що триває ціле життя, дитина в той спосіб проведених хвилин не забуде, атмосфера хати буде з нею все у її житті, і вона буде знати, що родина це та спільнота, в якій рідні люблять одне одного і в якій всі живуть разом і все спільно разом переживають.

Все, що ми тепер порушили робить вражіння, що ми говорили про маму і доню. Можливо. Хлопчики мають інші зацікавлення, і їм більше уваги повинні присвячувати батьки. В часі відсутности батька мати повинна давати синові відповідні забавки — майстрування, складання літаків і т. п. Не можна з хлопчика робити дівчинку і змушувати його бавитися лялею чи шити суконочки для неї. Часто в житті зустрічаємо "маминих синків", які через невідповідне виховання не мають тих прикмет, що потрібні мужчині, який мусить мати повне почуття відповідальности за родину, що її закладає, як також мусить бути відповідальним членом суспільности, до якої ввійде як зрілий і повноцінний громадянин.

Реасумуючи все сказане, прикмети дитини дошкільного віку за Марією Монтессорі можна так уняти:

1. Дитина шукає такої забавки, що розвиває її духово і дає можливість засвоїти практичне знання.

2. Дитина прагне порядку — гармонії у всьому.

3. Воліє спокій, а не непотрібний галас.

4. Працю хоче виконувати самостійно

6. Більше любить дружню співпрацю, як ривалізацію.

6. Любить знати границю, що їй вільно, а що заборонено. Шанує дисципліну, що з неї впливає природний послух.

До батьків належить пізнати свою дитину, її зацікавлення і дати дитині можливість розвинути Богом дані здібности.

Для зацікавлених справою використання методу др Марії Монтессорі дома подаємо книжку:

Teaching Montessori in the Home
by Elizabeth G. Hainstock

Сестра Миронія СПДМ

Вже заздалегідь треба подумати, щоб якнайчисленніше притягнути нашу дітвору до українських садочків. Відділи СУА з допомогою шкільних управ та садівничок повинні приготувати осінню забаву для дітей від 3 — 7 р. Вчасно розрекламувати в своїх церквах, газетах, по радіо, щоб батьки мали змогу відповідно приготуватися й привезти дітей.

Забаву можна урядити під кличем "Звіряча Маскарада", або "Осіння Маскарада". Удекорувати залю картинами осінніх листків, овочів, городини, звіряток і т.п. Діти дуже люблять наслідувати тварин і радо одягаються у такі строї (за зайчика, песика і т.п.), які можуть батьки або пошити, або дешево купити. Для дітей потрібно приготувати довгі столи, щоб усі діти сиділи разом, а батьки по другому боці. Накрити столи паперовими обрусами, для кожної дитини паперове накриття та

пластикові ложечки. По середині вздовж столу паперові витинки із звіряток поміж флякониками із квітами. Для кожної дитини маленький запакований даруночок (свисток, чи авточко, перстінчик і т.п.) Подати дітям домашньо приготований напій (сік, чи "панч"), ковбаски, чи "гамбургери" на булочці, солодке чи морозиво. Садівничка або забавова референтка повинна приготувати забавову програму таку, щоб легко включилися діти і наймолодшого віку. Зробимо коло з усіма дітьми й при грі плити "І шумить, і гуде..." можуть в колі діти поскакати та наслідувати як дощик паде. Опісля може слідувати гра "котик і мишка", потім "Подоляночка" і сказати, що подоляночка може назначувати слідоучу подоляночку. Потім в колі запитувати "а як скаче зайчик?" — хтось з дітей покаже, а всі імітують, "як летить пташка" — усі роблять

руками відповідні рухи. Садівничка може заспівати' "Літала сорока по зеленім гаю" — діти скоро підхоплять. "Як гавкає песик?", "які звуки робить коник?" — діти повторюють і уявляють себе різними звірятками.

Заграти кілька дитячих плит і дати змогу дітям вільно порухатися. При розповіді можна показати кольорові прозирки з якоїсь дитячої казки: "Коза Дереза", "Рукавичка", "Дідова ріпка". Цю останню казку легко перевести в забаву. Можна також приготувати ляльковий театр з українською тематикою. Під кінець зробити поїзд із усіма дітьми й запросити всіх приїхати до садочка продовжувати забаву. Вірю, що батьки, які навіть живуть подальше від свого середовища, задумуються над тим, чи не найкраще бачити своїх дітей таки в ріднім колі своїх друзів та не жалуватимуть зусиль привозити своїх дітей до українського садочка.

Українська жіноча преса у Нью-Йоркській Бібліотеці

Світлана Луцька

Цього року святкуємо 90-ліття українського жіночого руху, який має за собою великі заслуги перед українським суспільством. Важкий шлях жіночого руху — його почини, змагання, успіхи, невдачі — все це можемо прослідити, перегортаючи позовклі сторінки української жіночої преси, щоб оформити повний образ шляху пройденого нашими бабунями, матерями, які поклали підвалини зорганізованого українського жіночого руху. Зроблено тут в Америці чимало — набуваємо свої доми, видаємо свій журнал, всіма засобами поширюємо правду про Україну, беремо активну участь в обороні українських політичних в'язнів, виступаємо на жіночих міжнародних форумах, продаємо виховну роботу, ведемо стипендійну акцію в Бразилії і в Європі. Одначе забуваємо про потребу зберігати набуте. Наш досвід, турботи, почини — реєструє наша жіноча преса, але, прочитавши її, ледве чи зберігаємо її на довшу мету з думкою про майбутнє. Мабуть, у жодній українській установі немає повної або хоч задовільної бібліотеки української жіночої преси, де б можна переглянути та дослідити український жіночий рух від його початків по сьогодні.

Працюючи в Слов'янським відділі Нью-Йоркської Публічної Бібліотеки, де знаходиться велика українська колекція, вдалося мені з допомогою зацікавлених осіб дещо придбати в цій ділянці, щоб створити якнайповнішу колекцію української жіночої преси. Для майбутнього дослідника українського жіночого руху подаю інформації про засяг матеріялів, які знаходяться у фондах бібліотеки:

"Жінка"; орган Союзу Українок та ідеологічний орган українського зорганізованого жіноцтва. Головний редактор — Мілена Рудницька, відповідальний редактор — Олена Федак-Шепарович. Львів. У 1939 році заборонений польською владою, продовжував виходити під назвою "Громадянка", а згодом повертається до первісної назви "Жінка". Ілюстрований журнал виходив двічі на місяць. У бібліотеці зберігаються на мікрофільмі річники: 1-5; 1935-39 (бракує ч. 9, 1935 р.).

"Жіноча воля"; часопис для сільського жіноцтва. Редактор - Олена Кисілевська. Коломия. Ілюстрований двотижневик, додаток до часопису "Жіноча доля". Зберігаються на мікрофільмі річники: 1-7; 1932-1938. (бракує ч. 2, 1932; ч. 13, 17, 1937; ч. 5, 9, 1938).

"Жіноча доля"; часопис для українського жіноцтва. Редактор — Олена Кисілевська. Коломия. Ілюстрований тижневик. Зберігаються на мікрофільмі річники 8-11, 1932-35 (бракує ч. 8-10, 14, 1932; ч. 1, 1933).

"Жіноча доля"; календар-альманах". Коломия. Виходив раз на рік. Ілюстрований. Зберігаються річники: 1927-1930.

"Жіночий світ". Видає Організація Українок Канади ім. Ольги Басараб. Вінніпег-Торонто. Ілюстрований місячник. Зберігаються комплекти річників за роки 1954-1975 і продовжується передплата журналу.

"Колгоспниця України"; орган ЦК КП(б)У Київ. Ілюстрований місячник. Зберігаються на мікрофільмі річники: 8-14, 1931-37 (не повні) та в оригіналах річники: 15-16, 1938-39.

"Наше Життя"; орган Союзу Українок Америки. Філадельфія — Нью-Йорк. Ілюстрований місячник. Зберігаються комплекти річників: 8-12; 1952-55; 14-24. 1957-1967; 27-32, 1970-75 і продовжується передплата журналу.

Докінчення на стор. 32.

Вісті з Централі

Для безпеки журналу „Наше Життя“

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця березня 1975 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	28,183.28 дол.
Поодинокі особи	4,759.90 дол.
Разом	32,943.18 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНІЯ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж" ВПРОДОВЖ М. ВЕРЕСНЯ 1975 р. НАСПИЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

ВІДДІЛИ СУА:

1,000.00 дол. — 18 Відділ —
Пассейк

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

10 дол. — Б. Осадца —
Трентон
10 дол. — З. Бачинська
Канада.

5 дол. — С. Адріанович
5 дол. — І. Винницька
Філадельфія

7. дол. — Н. Кравчук — Ньюарк

Разом 37 дол.

**Поля Книш
Фінанс. секр.**

СУСПІЛЬНА ОПІКА

РІЗДВЯНИЙ ПОДАРУНОК

Як щороку в передсвятковий час, завчасу пригадуємо, що найкращим дарунком під ялинку, чи з іншої нагоди є передплата "Нашого Життя".

Особливо заохочуємо всіх, що листуються зі стипендистами в Бразилії, чи в інших країнах, подарувати їм під ялинку, "Наше Життя".

Про це просили деякі особи в Бразилії. Адресу можна дістати у мене (Т. Савицька), через Централю СУА.

До Бразилії просять прислати українські взори до вишивання, як теж

матеріали і рисунки стилевих українських строїв. Особливо матеріал на спіднички, чи плахти, як також оксамит на жупани дуже дорого там коштує. Кусок нового матеріалу можна запакувати разом з уживаними речами. Посилку адресувати на ім'я даної особи. За адресами прошу звертатися до Централі СУА, а Ваш запит буде спрямований до відповідної особи до полагодження.

Вияснення

Стала читачка підписана Ст. П. просить вияснити, що головою Студ. Т-ва в Бофало яке зложило 200.- дол. на стипендії в Бразилії є Роман Лоза.

НА СТИПЕНДИЙНУ АКЦІЮ ДЛЯ МОЛОДІ У БРАЗІЛІЇ ЗЛОЖИЛИ У ВЕРЕСНІ 1975 р.

Дол. 1000.00

Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, Філадельфія

Дол. 955.51

С У А — Окружна Управа, Пн. Нью Йорк (Фонд ім. Марії Когутяк)

Дол. 350.00

Др. і Пані Наталія Кравчук, Ньюарк
По 200.00 дол.:

Таня Шутер, Рочестер
Стелан Бойчук, Вашингтон (через 78 Від. СУА)

СУА 22 Від., Чикаго (Даток із квілею Від.)

СУА 59 Від. Балтімор

СУА 93 Від., Гартфорд (на стипендію зложили по 25.00 дол. членки: А. Мерещак Я. Кукіль, О. Крупа, А. Крамар, І. Капустинська, С. Стасишин, О. Платош, К. Гадзевич)

Дол. 177.50

Др. Теодозія Савицька зі збірки і вступів на репортажі з прозірками з Бразилії у Рочестері.

Дол. 150.00

Др. Юрій Савицький, Вайт Плейнс

Дол. 153.02

Михайло Лесів, Австралія

Дол. 130.00

Інж. Орест Клюфас — Збірка з показу прозірок з Бразилії, в Гантері

Дол. 100.00

Український Робітничий Союз, Скрантон

Дол. 63.00

СУА Округа Пд. Нью-Йорк дохід із висвітлення прозірок з Бразилії у Вотервліт

Дол. 25.00

Юрій Калина Лопатинський, Нью-Йорк

Дол. 15.00

Др. Д. і Р. Богачевські, Вієнна

Разом дол. 4.119.03

ВИСИЛКА УЖИВАНИХ РЕЧЕЙ

Часто дістаємо запити, чи СУА збирає вживані речі до висилки. Повідомляємо, що СУА подає адреси зацікавлених, куди висилати одягу. За адресою писати до Централі СУА. Звертаємо увагу, щоб висилати лише **ДУЖЕ ПОРЯДНІ І ЧИСТІ РЕЧІ.**

Теодозія Савицька

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТСЬОМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО 10

Відійшла провідна людина

Український жіночий рух зазнав в останньому часі великої втрати, коли 25 вересня 1975 р. дійшла до нас вістка про те, що відійшла у вічність одна з провідних його одиниць Ірина П а в л и к о в с ь к а . До останніх днів свого життя вона стояла у проводі його й планувала й розробляла нові почини.

Ірина Павликовська народилася у Львові у 1901 р. у сім'ї відомого громадського діяча д-ра Івана Макуха. Виростала у середовищі, що було насичене громадськими інтересами, і живо сприймала його прямування. Закінчивши гімназію СС Василянок у Львові, віддалася музичним студіям у Вищому Муз. Інституті ім. Лисенка у Львові і Муз. Інституті у Варшаві у 1925 р. Була також слухачкою українського тайного університету на правничому факультеті і в 1921 р. була арештована у зв'язку з атентатом С. Федака. Членкою Союзу Українок стала в 1920 р., а членкою його Управи була в рр. 1924-28. У 1925 р. стала співосновницею журналу "Нова Хата" і спричинилась до відновлення кооперативи "Українське Народне Мистецтво", де згодом стала директором-справником. Увійшла до Надзірної Ради кооперативи "Труд".

У 1927 р. одружилася з кооперативним і громадським діячем інж. Юліаном Павликовським. У 30-тих рр. її громадське зацікавлення поширилось. Вона стала членом Управи Т-ва "Українська Захоронка" і "Просвіти". Співпрацювала при заснованні галантерійної кооперативи "Базар". Була активною учасницею Світового Жіночого Конгресу у Станиславові у 1934 р. й делегаткою на Жін. З'їзд в Ужгороді в тому році. А коли Т-во "Сільський Господар" став охоплювати своєю програмою сільське жіноцтво, вона увійшла до Управи Секції Господинь як заступниця голови. В часі 2 світової війни провадила крамницю "Гуцульське Мистецтво" у Кракові і продовжувала працю кооп. "Українське Народне Мистецтво" у Львові.

Коли прийшлося йти у велику мандрівку Ірина Паликовська з чоловіком і донечкою Вірою виїхали до Німеччини. По закінченні 2 світової війни вона зібрала гурт відданих жіночому рухові одиниць і разом із ними заснувала Об'єднання Українських Жінок у Мюнхені. Впродовж найближчих років ця

організація охопила все свідоме жіноцтво, що було в тому часі на еміграції і приготувала його для дальшого розселення.

Була представницею ОУЖ на Світовому Конгресі Українського Жіноцтва у 1948 р. у Філядельфії, де висунула думку об'єднати всі українські жіночі організації у формі федерації. Так постала Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, де вона була членом Управи.

У 1949 р. відійшов у вічність її чоловік бл. п. Юліан. Тоді, слідуючи за заміжною вже донькою, Ірина Павликовська переселилася до Канади у 1950 р., де проживала спершу в Отаві, потім в Форт Саскачевані, а від 1971 р. в Едмонтоні. Тут стала працювати, як учителька музики, будучи членкою об'єднання музик. Вона включилася в працю Ліги Українських Католицьких Жінок Канади, але багато уваги присвячувала справам СФУЖО як фінансова референтка. Завдяки її ініціативі постала в Торонто Фінансова Комісія, яка поважно спричинилась до наладнання фінансової підстави СФУЖО. У ЛУКЖ стала членкою Гол. Управи, а в рр. 1964-68 кравкою головою. У 1967 р. репрезентувала українське жіноцтво на Конгресі Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій у Римі. Присвятила увагу музеєві ЛУКЖ в Едмонтоні, що розвинувся у цінну культурну установу. Була головою Музейного Комітету до останніх днів свого життя.

Репрезентувала українське жіноцтво й на різних інших Конгресах. Була учасницею Конгресу Міжнар. Жін. Союзу в Берліні (1929) і Дабліні (1961) і делегаткою на Конгрес Світового Руху Матерів у Брюсселі (1953). З ініціативи СФУЖО організувала міжкраєві конференції, а саме — у Канаді 1962 р. в Європі 1963 і 1970 рр., і Бразилії 1967 р.

Є авторкою книжки про український жіночий рух "На громадський шлях" (1956 р.) і редакторкою збірника "Для Церкви, Бога і народу" (1967). За заслуги для українського жіноцтва і народу одержала в 1971 р. медалю Шевченківської Фундації і в 1973 р. Золоту Папську медалю "Про еклезія ет Понтіфіце". На Світовій Жіночій Сесії 1973 р. вибрано її почесною членкою СФУЖО.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОУЖ ВЕНЕСУЕЛІ

Дня 9 серпня 1975 р. закінчилися Заг. Збори ОУЖ у Каракасі. Звіт із діяльності зложила голова др. Софія Припхан. У 1974 р. відновлено школу українознавства, яка нараховувала 20 дітей. У січні ц. р. проведено коляду серед українських родин. У співпраці з Українською Громадою влаштовано кілька імпрез.

До нової Управи увійшли пані: др. Людмила Починок — голова, Марія Нумко — заступниця, др. Софія Припхан — секретарка, Мирослава Падик касирка Референтками стали: Анна Король організаційною і культ. освітньою, Марія Мазняк — сусп. опіки, Галина Чорна — господарською. До Контр. Комісії увійшли пані: Олександра Ващенко-Селін — голова, Ольга Лотоцька, Марія Поливка — членки, Юлія Самбірська — заступниця.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК БЕЛЬГІЇ НА ФОНД ОБОРОНИ

У березні ц. р. Об'єднання Українок Бельгії (касирка Н. Попович) повідомила нас, що заходами українського жіноцтва зібрано 20,790 б. фр. на Фонд Оборони України. Збірку переводили Секції ОУБ, а саме — Секція Льеж (збирали пп. Залуцька, Хохоляк, Феник) 6,550 б. фр., Секція Серен (пп. Сохацька) 2, 400 б. фр., Секція Лімбург (п. Фірман) — 1,800 б. фр., Секція Шарльєра (п. Зінко) — 2, 740 б. фр., Секція Вам (п. Шийка) — 4, 620 б. фр., Секція Брюссель (п. Бачинська) — 2, 680 б. фр.

При перерахуванні на американську валюту зібрана сума дала 598,27 дол.

Ми щиро вдячні нашим посестрам у Бельгії за цю підтримку і за зрозуміння наших зусиль у користь наших жінок-в'язнів.

26 З'їзд УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА

У днях 30 і 21 серпня 1975 р. на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні відбувся 26 З'їзд Українського Золотого Хреста. Це припало в 44-ті роковини заснування організації.

До нової Гол. Управи увійшли: д-р Марія Квітковська, голова, Павлина Різник, Анна Левкут, Ірина Варивода, заступниці, мгр. Валентина Мушинська, секретарка, Катерина Онишків, касирка. Референтури складаються з голови й відповідного числа членок. Організаційна: Раїса Куделя — голова, Ліда Белендюк, Марія Громаяк, Євстахія Єстрембська, Альбіна Чаповська — члени. Культ. освітня: д-р Софія Карпінська — голова, Анна Кузик — членка. Виховна: мгр. Оксана Генгало — голова, Михайлина Величко — членка. Сусп. опіка: Наталка Іванів — голова, Дарія Бойдуник — членка. Пресові: Міра Повх — голова, Євгенія Верес, Бронислава Скорупська, Маруся Попович — члени. Фондом Олени Теліги заряджує Стефанія Семегін. Представниці мистецького світу — Ганна Черінь, д-р Галина Лашенко Вільні члени — Оля Андрейко, Тетяна Заліська, Текля Каменюк.

До Контр. Комісії увійшли: Анна Наконечна, Левка Крупка, Розалія Григорко, Володимира Кавка, Надя Демидович.

ПОЖЕРТВИ НА "ЦЕГЛИНИ"

Організація Українських Жінок Вел. Британії (Марія Ткачук) надіслала свою пожертву на ювілейні "цеглини" СФУЖО у сумі 50 ф, а це дало 106 дол. Щиро дякуємо за цю підтримку наших завдань!

ГОЛОС АМЕРИКИ ПРО СФУЖО

В часі Конвенції Ген. Федерації Жін. Ключів, що відбулися 8-12. червня ц.р. у Вашингтоні, Голос Америки перевів інтерв'ю з п-і Галиною Петренко, головою Об'єднання Православних Сестрицтв. Темою інтерв'ю була праця і плани СФУЖО.

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Ірини Павликовської** складаємо 100 дол. на Вид. Фонд її імені при СФУЖО

Головна Управа СУА
в Нью-Йорку

Замість квітів на могилу, бл. п. **Ірини Павликовської**, нашої щирої приятельки і хресної матері нашого сина Олексія, складаємо 50 дол. на Вид. Фонд її імені.

Др. Микола і Володимира Ценки, Філадельфія

Замість квітів на могилу невіджалуваної громадської діячки бл. п. **Ірини Павликовської** складаю 10 дол. на Вид. Фонд її імені.

Михайлина Чайковська, Філадельфія

Замість квітів на могилу бл. п. **Ірини Павликовської**, відомої громадської діячки, складаю 10 дол. на Вид. Фонд її імені.

Олена Процюк, Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу невіджалуваної бл. п. **Ірини Павликовської** складаю 25.00 дол. на Вид. Фонд її імені.

Олена Назар, Бронкс

ВІДІЙШЛА ПРОВІДНА ЛЮДИНА: докінчення

З цього короткого життєпису випливають громадські цінності, що просвічували їй усе життя. Це був невгасний патріотизм, почуття відповідальності за долю своєї спільноти, уміння поводитися з людьми, твереза оцінка ситуації і великий дар слова. Це допомагало Ірині Павликовській виконувати своє провідне завдання, хоч у разі потреби вона не цуралась і дрібної громадської роботи. Її відхід знайшов широкий відгук не

лиш серед найближчого оточення, але серед української громади на всіх поселеннях.

Ця провідна громадська діячка залишила свій заповіт. В останніх місяцях свого життя вона зладила історію Об'єднання Українських Жінок Німеччини, як важливого етапу нашого жіночого руху. Її бажання було — допомогти видати це діло, як і інші огляди праці нашого жіноцтва. Тому для виконання цього її бажання проголошуємо створення Видавничого Фонду її імені, для збереження в пам'яті її громадських заслуг.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXII

NOVEMBER

No. 10

Editor Marta Baczynsky

NOVEMBER 1ST LEGACY.

November 1, 1918 is recorded as a glorious day in the pages of our history. It came with a tremendous roar that filled the sky — a nation, with one mighty shrug tossed off its yoke of servitude and said — "I am free".

What is our legacy of that day in November. Is it to celebrate the memory of this event with "academias", concerts and recitals? Hardly. Our legacy is a lesson for everyday day of our lives — that is to remember who we are. It should exhibit itself each day when we speak the Ukrainian language, worship in our churches, work in our organizations, adhere to our traditions. We are privileged in America to have the freedom to remember who we are.

Let us not abuse that privilege by forgetting or neglecting to indulge in that precious freedom. Let us not abuse the memory of that unforgettable day in November in Lwiw, by confining it to a two hour afternoon concert.

LEAVES

Wolodymyr Soslura

The loud winds hold the boughs in thrall —
Now here, now there their strife;
The yellow leaves from the branches fall
And bid farewell to life...

The wind strikes hard with hands of death;
Throughout the walks it grieves;
In her maternal breast the earth
Receives those tiny leaves.

Destined not only to decay,
They yet shall have their use —
For roots will draw up from the clay
In spring their lusty juice.

Their path of sorrow does not lead
At last to utter loss,
For brave new foliage yet will feed
Upon their potent dross.

And that shall be their proud return
Under the sky's blue vault.
Thus life through death new life will earn
And win in death's default.

(Translated into English by C.H. Andrusyshen
Qatson Kirkconnell
The Ukrainian Poets — University of Toronto Press)

A woman is the heart of a home.

A COLLECTION BECOMING A MUSEUM

The folk art collection, proudly owned by Ukrainian National Women's League of America, is titled by our members as "The Museum of Ukrainian Folk Art" or as "The Museum of Ukrainian National Women's League of America". This is a psychological desire on the part of our organization to truly be the founders of a museum — a cultural and folk art institute to serve our communities and those interested in research of our cultural heritage.

Yet the transition from a collection to a museum is difficult. Demands of time, sacrifice, patience and above all money, weigh heavy upon the project.

In 1926 U.N.W.L.A. presented its first folk art exhibit in New York. The exponents shown, were on loan from private individuals. Its success was an inspiration to our organization to begin a permanent collection. It was enhanced in 1932 by a substantial purchase of art objects in Lwiw, and exhibited at the World's Fair in Chicago and throughout the United States.

It seemed that in 1967 the folk art collection, so carefully preserved by U.N.W.L.A., had found a permanent home. In grand opening ceremonies the exponents were put on public viewing at the Ukrainian Institute of America. This action also brought state aid for the exhibit. Had it lasted to this day, the moneys would be substantial.

But 1971 dealt a painful setback to the organization and its expanding plans for the collection. Due to circumstances beyond the control of U.N.W.L.A., the exhibit was closed to the public.

In 1973 the administration of the Ukrainian Institute

of America removed the collection from its premises. It is now in storage in the U.N.W.L.A. building in Philadelphia, where the never ending work of classification and cataloguing is continuing.

The matter of dismissal of the folk art collection from the Institute showed a pathetic public reaction. Our communities and organizations within, raised meager, almost unheard voices in protest. This attitude was painfully felt by U.N.W.L.A.

A great loss at the time is the realization of the magnificent role this collection could have played, properly displayed, in the American Bicentennial, the 100th Anniversary of Ukrainian settlement in America and our organizations Golden Jubilee.

In the Ukraine, our cultural heritage is being systematically and wilfully destroyed. Experts and students of our past are being imprisoned, exponents are shipped to Moscow, catalogued as of Russian origin. Here, our role to preserve our cultural heritage was sharply terminated. Perhaps the individuals at the Ukrainian Institute, dismissing the exhibit, were not aware of this situation.

But, each cloud has a silver lining. The purchase of U.N.W.L.A.'s new headquarters opened great new possibilities for the collection. In the near future it will be opened for public viewing — on one floor of the building, in well lighted, dry rooms. With this end in mind, a special committee headed by Vice President of U.N.W.L.A. Mrs. Lesia Riznyk, has been working for many months.

All these new plans need financing. The State Aid will surely come once the collection is open to the public, Appeals for support have gone out to members

St. George Cathedral in Lwiw.

of our organization, to communities and private individuals. An exemplary response has come from young pianist Juliana Osinchuk, who has promised to give a series of concerts, receipts to be donated for the support of the folk art collection.

A collection now, but one day a museum; a unique Ukrainian institute dedicated to the preservation of our cultural heritage — a dream of an organization whose past 50 year history will testify to its ability to make dreams a reality.

(translated from Ukrainian)

QUEEN ELIZABETH II — DESCENDENT OF WOLODYMYR MONOMACH.

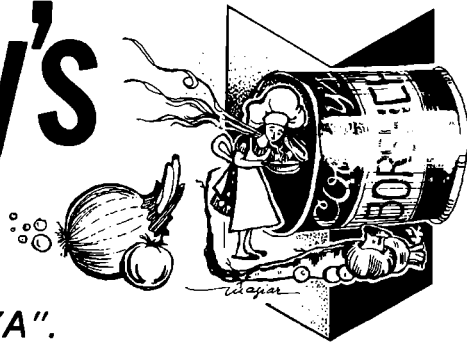
The British Queen Elizabeth II is a 30th generation descendent of Wolodymyr Monomach, the great ruler of the Kiev monarchy in the 11th century. This fact was supported by British historians and geneologists in the multi volume composite of the history of English royalty, researched by Debrett's. The ancestral ties between the English ruling house and the Monarch of Russ-Ukraine had their beginnings in 1066 and resulted from the struggle for the throne of England.

When death of King Edward, The Confessor, left England without an heir to the throne, the country's nobility and clergy asked one of their own, Duke Harold to become King. He was crowned ruling monarch and became Harold II. Unfortunately many pretenders to the powerful throne decided to claim their due and so began

the wars of 1066, which eventually changed the whole course of English history.

The most powerful and cunning aspirant to the royal throne of England was William Bastard of Normandy, a vassal to the powerful French King Henry I. (Henry at this time was married to Anna Jaroslavna, daughter of Kiev ruler Jaroslav Mudryj). In a bloody battle at Hastings, in 1066, William of Normandy killed King Harold II, occupied the English throne and with him brought the Norman rule to England. This set of events brought enormous changes in the country, political, social, changes in literature, language — in the basic makeup of the anglo-saxon. It is curious to note, that begins his chronological history of the English royal house with William The Conqueror, although there were 22 kings before him from 828-1066.

COOKY'S CORNER

"SWJATA VECHERYA".

One of the most beautiful holydays in our calendar year is Christmas. It is celebrated solemnly and joyfully. It is a holyday filled with traditions and customs — Christian and those dating back into antiquity.

Our ancient forefathers were farmers mostly, due to the rich soil of our land. Their religion, pagan at the time, concerned itself with fertility of the land, the seasons of the year, the weather. Their religious observances and customs were strictly tied to the land and its ability to provide a livelihood for them. With the coming of Christianity in 988 A.D. a new set of values for the spiritual life was introduced, but the land still remained the basic provider for the people, hence the old customs and traditions continued to be observed to some degree. With the passage of time, many of these ancient observances were lost, yet many remained to this day as part of our Christian observances.

In Christmas the new and old customs blend to create unique, colorful and symbolic rituals.

The Ukrainian Christmas festivities begin on Christmas Eve. When the first star appears, the family sits down to a Holy Supper (Swjata Vecherya). The table is

strewn with hay — commemorating Christ's birth in a manger. It is covered with two table cloths — one for the living members of the family, one for the dead. It is believed that during Christmas Eve the spirits come into the world to visit with their living families. An extra place is set for them at the table.

There is a "kolach" (Christmas bread) placed in the center of the table, made up of three braided rings, symbolizing the Holy Trinity, while the rings refer to Eternity.

12 meatless foods are served at the Supper. The old customs refers to the number 12 as symbolizing the twelve months of the year. The new belief dedicated each food to one of Christ's Apostle's. The Church prescribes the days before Christmas Day as fasting days. In ancient festivities to the god of fertility the foods dedicated to him were meatless — a bloodless offering, consisting only of what grew from the soil.

"Swjata Vecherya" begins with the most important food — "kutja". Kutja is a blend of boiled wheat mixed with poppy seeds and honey.

METHOD.

Boil 1lb. shelled wheat in 3 qts. water. Simmer 2½ to 3 hours. Cool. Before serving discard starch skin and pour on 1 cup boiling water. Stir

and separate kernels. Add 1 cup honey and 1 cup ground poppy seeds. (Nuts — chopped) may be added. Cool to serve.

There are various interesting rituals involved with "kutja" as there are regions of Ukraine. The eating of "kutja" also involved various chants in Thanksgiving to the god of fertile harvest and incantations for a future bountiful year. In some regions of our country, cups of "kutja" were left on graves, as feast for the spirits. In others, "kutja" was thrown up at the ceiling by the head of the household to symbolize a wish for a bountiful harvest and fertility among his livestock.

72 BRANCH UNWLA

Branch 72 of the U.N.W.L.A. is happy to announce that their Bicentennial Dinner-Dance weekend held at Soyuzivka, Kerhonkson, New York, on September 27th and 28th was a huge success. After a week of torrential rain on the tail of hurricane Gladys, the weekend turned into two lovely fall days with a beautiful foliage display. Guests were particularly festive during the cocktail hour and dinner dance immediately after. Mary LeSawyer, the gracious Chairlady of the dinner dance and the hard-working dance committee can be proud of this successful, sell-out event.

In addition to the popular raffle that has occurred each year, this year's Co-Chairwomen, Ann Bezko and Stella Klawsnik, planned a special raffle in honor of the men in attendance which was purchased by the ladies for their favorite men. This added greatly to the humor and festivities of the occasion.

To carry on the Bicentennial theme, another high spot of the evening was Susan Nazarewicz' reading of Mr. Joseph Lesawyer's remarks entitled "Carry on the Traditions of the Flag," which were delivered by Mr. Lesawyer, Supreme President of the Ukrainian National Association, at the 89th Annual Meeting of the National Fraternal Congress of America held in Cincinnati, Ohio on Sunday, September 21st, to Wednesday, September 24th, 1975.

Queen Elizabeth II continued

Harold II left his widow and five children to a fate of exile. The youngest daughter, Princess Gytha found refuge with her uncle, Danish King Swain II. He, in order to befriend the mighty kingdom of Russ-Ukraine, arranged to have the Princess marry Kiev ruler Wolodymyr Monomach. Their union brought together two royal blood lines — the royal house of England and that of Russ-Ukraine.

Wolodymyr Monomach and his Queen had eight sons and three daughters. Their eldest, Mstyslav (1076-1132) married a Swedish Princess, succeeded his father as a ruler of Russ-Ukraine. Their children, and there were eleven of them, intermarried with other royal houses of Europe.

(from an article by Stephan Gela — in this month's Our Life)

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

EDITORIAL

The Japanese say that Mount Fuji is rather small from close up, but looking at it from afar it appears gigantic.

So it seems to be with us — the difficulty to distinguish or put into perspective situations in our lives, past and present.

November is a month in which we celebrate the rebirth of our nation. If we closely examine the events which shaped that glorious day in November, we will be amazed to see how in prevailing circumstances and in the short span of time an army was organized, a city freed, a battle won. We would be amazed at the courage, determination and strength, moral and physical of the people, our people, whose great deeds made that day a reality.

We pay tribute to them, but our concern is more for the choice of songs to be sung at the memorial concerts. Perhaps if we chose to pay more attention to those in whose memory and honor the concerts are given, the spirit of the occasion would not be so vague.

CONFERENCE IN MEXICO.

In an article "Conference in Mexico" Mrs. Helen Prociuk attempts to give an overall picture of the happenings in Mexico City this summer. Mrs. Prociuk gives a very thorough analysis of the main problem which became the priority issue — the New Economic Order, supported by and clamored for by the third World Nations. This New Economic Order concerned itself with division of natural resources, manpower and capital. It stood against exploitation of small countries by wealthy international conglomerates and unions and against spiraling inflation.

At the Tribune conference, the two main issues were — women's equality sponsored by wealthy industrial nations, and economic development — spoken for by women from the Third World Nations.

Although the Conference left many participants discontent and unsatisfied

*Entrance to the university of Ivan Franko.
in Lwiw.*

Mrs. Prociuk feels that it was a marvelous opportunity for practically all of the world to voice its hurts, opinions, whatever.

BETWEEN US & THE TELEPHONE.

It seems there is a new fashionable criticism making the rounds today, and that is throwing nasty suspicions on persons who visit the Ukraine. They are Labeled as spies, agents — whatever. It certainly must stem from the universal — "I am better than anybody" syndrome that inhabits a lot of people's minds. Anyone else who does things just a bit different is right away torn to pieces.

I wonder, thinks, our writer Lubov Kalynowych, what the next sin will be. Perhaps having any relations at all in the Ukraine will cause raised eyebrows; or having blue eyes, or.....

OUR COVER

November seems to bring memories of Lwiw, as January does of Kiev. It is of course November 1st, to be exact, which brings those memories. Not only those who were born in Lwiw, but those who only visited say that the city possesses a certain charm, an aura. It is built around the river Polta, on rolling hills. Its Stry-skij Park was named as one of the most beautiful in Europe and third largest. The High Tower (Vysokij Zamok) another part, lies at the opposite side of the city — with delightful walks amid ancient trees.

It is impossible to count all the landmarks of the past within the city. St. George's Cathedral with its magnificent gardens, Uspenska Church built in 1951, the old market place, the City Hall with the two lions — symbol of the city. (Lwiw was built by King Danylo, was named it after his son Lew (Lion).

Our cover this month features photos of this beloved city.

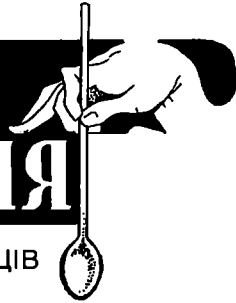
*The high Tower Park in Lwiw.
(Vysokij Zamok) XVIIC*

WHAT TO READ

A new English edition of stories by Mychajlo Kotsyubinsky entitled — "The Birthday Present", has come on the book market in Kiev. It consists of nine novelle. The translation was made directly from the Ukrainian original by Abraham Mysteckij. The book offers a short essay about the author by Nina Kalenychenko. "The Birthday Present" is a book to have in mind, now that holidays are coming.

"The Birthday Present" is published by Dnipro Publishers, 1973. 225 p. illustrated.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

СОЛОДКЕ ДРІЖДЖЕВЕ ПЕЧИВО

Мабуть ніколи так, як тепер в холодні осінні дні, запах свіжого дріжджевого печива з теплої домашньої печі не приваблює, захоплює та додає апетиту, скликаючи всю родину до столу.

БУЛКА ДО КАВИ

1 торбинка сухих дріжджів
1/4 гор. теплого молока
2 ложки жовтого (light brown) цукру
2/3 гор. масла
1/2 гор. жовтого цукру
4 жовтки
1 ч. ложка запаху рожі або мигдалю
3/4 гор. теплого молока
1/2 гор. родзинок
2 1/2 гор. просіяної муки
1 ч. ложка солі
2 білки з яєць.

Дріжджі розвести в молоці з 2 ложками цукру, хай підходять. Втирати масло, додаючи по черзі цукор, жовтки, запах, молоко, розведені дріжджі та муку і сіль, все це убивати електричною збивачкою 5 хвилин. Додати родзинки і твердо вбиту піну, легко перемішати і вилити тісто у змащену форму з "коминком" (tube pan). Вставити форму в теплу воду та накрити рушником, коли підросне вставити в нагріту (400° Фаренгейта) піч на 10 хвилин, опісля знизити температуру до 325° Ф. та пекти півгодини довше. 2 хвилини після вибрання булки з печі виложити її на тарілку та обсипати її цукром-пудром.

БУЛКА ДО СНІДАНКУ

2 т. сухих дріжджів
1/4 гор. теплого молока
1 ложка жовтого цукру
1/2 гор. масла
1/2 гор. жовтого цукру
4 жовтки

1 гор. теплого молока
4 гор. просіяної муки
1 1/2 ч. ложки солі
2 білки з яєць
шкірка з 1 цитрини

Дріжджі розвести молоком з 1 ложечкою цукру. Втерти масло, додаючи цукор, жовтки, дальше терти. Домішати молоко, розведені дріжджі, муку, сіль, запах.

Місити рукою 10 хвилин. Додати білки і легко вимішати. Виложити тісто в форму, як на бабу, вставити в теплу воду на 45 хвилин та прикрити рушником. Як підросне, вставити в холодну піч та наставити на 375° Ф. Після 15 хвилин температуру можна обнизити до 350° ф. і пекти ще 30 хвилин довше.

24 БУЛОЧКИ ДО КАВИ

4 т. сухих дріжджів
1/2 гор. теплого молока
1 ложка жовтого цукру
1/2 гор. масла
2 ложки олії
3/4 гор. жовтого цукру
3 жовтки
1 ціле яйце
шкірка з 1 помаранчі
1 1/2 гор. теплого молока
6-6 1/2 гор. пересіяної муки
1/2 ч. ложки солі

Дріжджі розвести в молоці і в 1 ложечці цукру. Масло і олію втерти разом, додати цукор, жовтки, яйце, по черзі утираючи, дальше розведені дріжджі, молоко, запах, сіль та 3 гор. муки, ще терти 2 хвилини на електричній збивачці. Вкінці досипати решту муки та домісити рукою, щоб на тісті показалися пухирці. Хай підросне подвійно, перемісити легко ще раз. Занурювати руки в топленому маслі та виробити 24 булочки, вкладаючи до середини кожної варення рожі, або повидла. Булочки укладати на змащеному листі, щоб дотикали одна одну. Знову нехай підроснуть. Випікати в гарячій печі 375° Ф. — 15 хвилин,

обнизити температуру до 325° Ф. та допекти 30-35 хвилин.

БУХТИ

2 сухі дріжджі
1/4 гор. теплого молока
1 ложка жовтого цукру
1/4 гор. масла
3/4 гор. цукру
5 жовтків
3/4 гор. теплого молока
4 гор. просіяного борошна
1/2 ч. ложки солі, шкірка з 1 цитрини, 5 білків твердо збитих.

Дріжджі розвести молоком з цукром. Масло утерати в електричній збивачці, додавати по черзі цукор, жовтки, молоко, дріжджі, борошно, сіль і запах. Домісити рукою. Під кінець додати піну і легко вимішати. Нехай підросне подвійно. Руки занурювати у тепле топлене масло, виробляти булочки, завивати в середину повидло, або мармеляду, укладати на змащений лист близько себе, хай ще раз підросне. Випікати 375° Ф. — 15 хвилин опісля 325° Ф. — 30 хвилин.

ЗАМІТКА: всі солодкі булки й булочки перед випіканням добре змастити жовтком, змішаним з 1 ложкою сметанки. Якщо під час випікання булки заскоро темніють, треба знизити температуру та прикрити булки газетним папером.

Куховарські назви

НА БУКВУ Ш

Шабасі́ка — сорт горілки.

Шавлія — прянощі.

Шалá — нечищений риж.

Шалотка, кар'опля́нка — сорт дрібної цибулі для маринування цибулин і зелені.

Шампанське франц. — біле іскристе вино.

Шампін'йон, див. печері́ці.

Шаплі́к, шафлі́к — дерев'яний посуд до миття начиння.

Шарльотка, фрц. — рід пирога з яблуками.

Шарпані́на, див. баба-шарпані́на.

Шартре́з, фрц. — лікер.

Шаткві́нція, дощинка з ножами, домашній прилад для шаткування капусти. Шаткува́ти, шаткóваний (капу́ста).

Шафра́н, шапра́н, крокіс шафранóвий — прянощі.

Н. Ч.

БОЙКІВСЬКІ ВИШИВКИ

Подаємо дальший опис стібів Бойківщини, що його започаткувала в ч. 8, 1975 п-і Ірина Кметик. Вони були виконані на курсі вишивки, що його провадить п-і Кметик на запрошення 64 Відділу СУА в Нью-Йорку. Рисунки стібів і візорів виконала учасниця курсу Галя Король. Приспособила до друку Марійка Винницька.

Стіб ч. 6 Стебнівка. Цей стіб один із найпростіших. Повести нитку рівною лінією вколюючи з одним відступом. Потім повернутись тією самою лінією, щоб заповнити порожні місця. Вважати, як вколювати іглу, щоб вийшла рівна лінія.

Стіб ч. 7. Подвійна стебнівка. Виконується так, як подано вгорі.

Стіб ч. 8. Перетикання. Повести нитку рівною лінією з одним відступом.

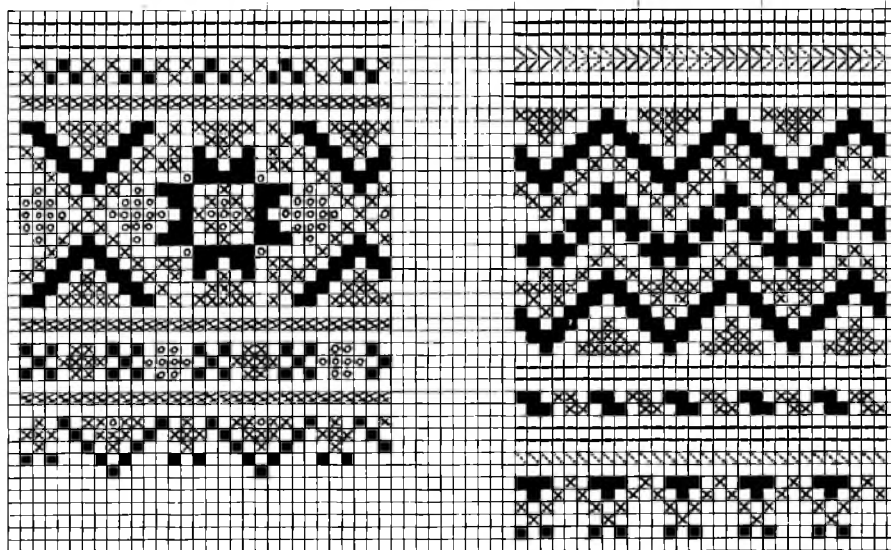
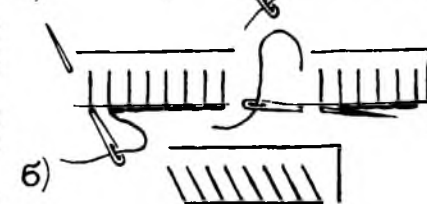
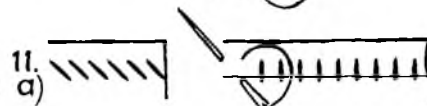
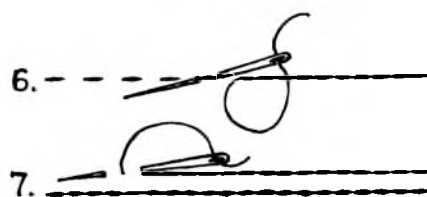
Стіб ч. 9. Кривулька в двох кольорах. Стіб цієї кривульки виконаний на двох чисницях (чисниця — це кількість ниток полотна, що служить за підставу візору, звичайно дві, а нераз і три нитки). Один бік кривульки виконаний чорним, а другий червоним. Вважати на лучення кольорів, щоб обидва кольори впали в одне місце.

Стіб ч. 10. Сосонка. Ряд скісних стібів виконати в одному напрямку, а потім супротивний ряд в іншому напрямку.

Стіб ч. 11. Рублення "під рубель".
а) Найпростіше рублення постає, коли загнути рубець і прикріплювати його простим стібком (стоячим) на вивороті. Лице (права сторона) дасть нам ряд скісних стібів.

б) Загнений рубець на вивороті прикріпити простим стібком (стоячим), охопити ниткою одну чисницю впоперек і випровадити нитку скісно на лице (праву сторону).

Повторяти дальше. Скісні стібки є підкреслені лінією.

Старовинні візори з Бойківщини виконані хрестиками, стебнівкою, сосонкою і косичкою.

До вишивання вживати ниток Д.М.Ц. чорна ч. 310, червона ч. 321 хх хх, жовта ч. 742 вбо 743 оо оо

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

На річному окружному з'їзді Відділів СУА в лютому 1975 р. в Нью-Йорку головою Окружної Управи вибрано Марію Томоруг.

Зв'язок Окружної Управи з Відділами Округи — це місячні засідання управи з головами Відділів, звернення, листування, наради поодиноких референток Окружної Управи з відповідними референтками Відділів.

Організаційна референтка Окружної Управи Мирослава Савчак на зборах референток Відділів закликала організаційні референтки до збільшення праці в ювілейному році 50-ліття СУА, і вказала на способи приєднання нових членок.

Збори культурно-освітніх референток разом з імпрезовими референтками відбулися 23-го квітня 1975. Зборами проводила культурно-освітня референтка Окружної Управи Марта Данилюк і імпрезова референтка Окружної Управи Ірина Волошин. Головною темою було обговорення і намічення праці, зверненої на підготовку врочистого святкування 50-ліття СУА в Окрузі Нью-Йорк, яке має відбутися в часі від 4-го — 11-го жовтня, в т. зв. "Тиждень Союзняки".

Збори референток суспільної опіки відбулися 2-го червня 1975 р. З Окружної Управи були присутні М. Даниш і О. Щур та референтки 7-ох Відділів. Референтка суспільної опіки Окружної Управи Марія Цимбаліста відкрила сходини і повідомила, що кожний Відділ повинен завести картотку виданих допомог.

Скликані пресовою референткою Окружної Управи Нью-Йорк Л. Магун сходини відбулися дня 8-го червня 1975 в домівці СУА. У сходинах взяли участь: заступниця голови Окружної Управи М. Даниш, редактор "Нашого Життя" Уляна Любич, пресова референтка Централі і член редакційної колегії "Наше Життя" Марія Барагура, пресові референтки Відділів: 1-ого, 4-ого, 21-ого, 35-го, 64-го, 71-го, 83-го, 104-го. Сходини відкрила і проводила ними Л. Магун.

Виховна референтура відбула свої збори 1-го квітня 1975 р. Зборами проводила виховна референтка Окружної Управи Наталія Дума. Присутніми були з Централі — Ірина Лончина і Наталія Хоманчук від Шкільної Ради при УККА. Виховних референток Округи було 12. Дискутовано виховні теми, головню дошкільного віку і проблеми світличок.

В неділю 27-го квітня 1975 р. виховна референтка Н. Дума zorganizувала т. зв. "Зустріч світличок" для дітей дошкільного віку. В програмі були казки у виконанні "Лялькового Театру" під керівництвом Олі Гаецької. Після програми була забава для дітей і буфет. При переведенні зустрічі допомагали виховній референтці членки 83-го Відділу СУА. Зустріч світличок, це імпреза, яка має виховний вплив на дітей, тому батьки повинні приводити на неї своїх малят.

Дня 31-го травня і 1-го червня 1975 р. Окружна Управа з Відділами зайнялася гостинією "Четвертого з'їзду голів Окружної Управи СУА". Заступлених було 9 Округ.

Вже 10 років при Окружній Управі існує "Гурток Книголюбів" під головуванням О. Рак. Секретаркою є І. Крамарчук, касиркою Н. Гореча, а бібліотекаркою М. Ржепецька. Гурток нараховує 16 членок і відбуває сходини щомісячно.

Окружна Управа вислала листи до конгресменів і сенаторів на терені Нью-Йорку в обороні наших політичних діячів ув'язнених в Україні. Дехто з них відповів прихильно.

21-го вересня 1975 р. Окружна Управа разом з Відділами включилася в маніфестацію 200-річчя незалежності США і 100-річчя прибуття українців до Америки. Походом під ООН в Році Жінки протестували проти ув'язнень українських жінок в Україні, домагаючися їх звільнення і поліпшення умовин життя.

Окружна Управа Нью-Йорку розгорнула свою діяльність в підготовці до врочистого відсвяткування 50-ліття СУА в своїй Окрузі. Заплановано відбутися від 4-го — 11-го жовтня т. зв. "Тиждень Союзняки". Окружна Управа з Відділами буде гостити членів Гловної Управи, під час з'їзду Головної Управи СУА в днях 25-26 жовтня 1975 р.

РІЧНИЙ З'ЇЗД ВІДДІЛІВ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

Річний з'їзд Відділів СУА в Нью-Йорку відбувся 23 лютого 1975 р. в домівці СУА. Наради відкрила голова Оксана Рак, а зборами проводила президія в особах: Л. Кіршак і Е. Єнзен, секретарювали М. Мотиль і Г. Білік. О. Рак привітала новообрану

голову Головної Управи І. Рожанковську, заступницю голови Х. Навроцьку і почесну голову Окружної Управи І. Бенцаль. Звітували голови окремих Відділів. Після схвалення абсолюторії обрано новий провід Окружної Управи в такому складі: Голова — Марія Томоруг, заступниці голови — Марія Даниш і Софія Котик, секретарки — Люба Артимішин і Оксана Шур, касирка — Світлана Недільська, Референтками стали: організаційна — Мирослава Савчак, суспільної опіки — Марія Цимбаліста, культурно-освітня — Марта Данилюк, виховна — Наталія Дума, пресова — Лідія Магун, імпрезова — Ірина Волошин, зв'язків — Уляна Стельмах. До Контрольної Комісії увійшли: Оксана Рак — голова і члени Іванна Бенцаль, Ірина Падох, Розалія Полчі, Олена Процюк. Адміністрація домівки: адміністраторка — Ірина Комар, касирка — Дарія Камінська. Голова СУА І. Рожанковська в своєму слові вказала на працю, яку проробив СУА та радила знайти належну її оцінку у нас самих і в громаді. Подбати про масове приєднання нових членів, величаво відсвяткувати 50-ліття СУА, використавши його на скріплення нашої організації морально і фінансово. Голова Фонду Придбання Дому СУА П. Книш вручила І. Рожанковській банкову книжечку з 15-тиссячами доларів, як уділ Округи Нью-Йорку на купівлю Дому СУА. З нагоди ювілею 50-ліття існування СУА з'їзд схвалив низку резолюцій під гаслом: "Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутне."

Лідія Магун
Пресова Референтка
Окружної Управи СУА в Нью-Йорку

І-ий ВІДДІЛ СУА, Н.Й.

Праця Відділу під кінець 1974 р. проходила під знаком приготувань до 17-ої Конвенції і гідного відзначення 50-ліття СУА. У Конвенції брали участь 3 делегатки: Л. Гой, С. Гуменюк, М. Мотиль. К. Гаврилук завідувала прийняттям при допомозі таких членок: А. Сливка, О. Нагірна, Л. Магун, П. Смеречинська, П. Брожина та К. Папуга. Прийняття влаштовано при участі других Відділів для делегаток Конвенції під час відвідин мистецької виставки. Протягом звітового року відбуто дев'ять ширших сходин і два засідання управи. Тому, що в Відділі є деякі старші віком членки голова висилає їм список складу управи, календарець імпрез, і звіти з діяльності Відділу. Відділ нараховує 71 членок і сповняє всі обов'язки, які накладає на нього головна Управа СУА. Співпрацює з Окружною Управою. Членка Відділу е пресовою рефе-

Молода співачка Ляриса Магун-Гурин під час виступу на "Бойківському вечорі" що його влаштував 1 Відд. СУА, Нью-Йорк. Стилевий бойківський одяг співачки виготовила Ірина Кметик.

Young singer Laryssa Magun-Huryin.

ренткою Округної Управи. Відділ співпрацює з другими організаціями і має представництво в Об'єднаному Комітеті — А. Сливку. На заклик Централі членки Відділу закупили цеглини на розбудову Музею СУА в сумі 435.00 дол. Реферат суспільної опіки вив'язується з своїх обов'язків. Вислано 4 пачки з одягом до Бразилії і одну в Європу. Г. Дармограй і І. Мачай відвідують хворих у шпиталях і по домах, і розважають їх телефонічними розмовами. Відділ провадить кореспонденцію зі студенткою в Бразилії й оплачує її студії у висоті 200 дол.

Найбільшим джерелом здобуття фондів є передвеликодній базар.

Культурно-освітня референтка Л. Магун і виховна референтка Е. Вацк підготовляли програми на кожні ширші сходи. У листопаді 1974 р. культурно-освітня референтка відчитала кілька гуморесок з книжки Е. Козака "Гриць Зозуля".

В січні 1975 р. Відділ мав "Традиційний святый вечір". Культурно-освітня референтка Л. Магун опрацювала реферат "Мої різдвяні спомини", а виховна референтка Е. Вацк приготувала сценку "Живий вертеп". Після сценки загостив до дітей св. Миколай.

У березні на ширших місячних сходах культурно-освітня референтка Л. Магун відчитала дбайливо опрацьований реферат "Дитинство і молодість Тараса Шевченка".

22-го березня влаштовано "Бойківський вечір" за допомогою комітету товариства "Бойківщина". Вечір відбувся в Пластовій Домівці в Нью-Йорку. Голова Відділу Л. Гой відкрила свято коротким словом, а дальший провід передала культурно-освітній референтці мгр. Лідії Магун. Покликано до слова мгр. М. Утриска — голову комітету т-ва "Бойківщина". Молода Ляриса Магун-Гурин відспівала кілька пісень, між ними бойківські при фортепіановому супроводі Віри Семушак. Вірш С. Пасічинського деклямувала Оксана Ярема. Монолог "Здикатор" бойківською говіркою виконав Роман Тимчук, актор і режисер українських театрів у Галичині. Ансамбль бандуристів під керівництвом о. Кіндзеравого Пастухова виконав кілька українських пісень. Третю "Українську Рапсодію" Захарського в обробці Місевича виконали: Л. Чорна, М. Івасиків і Я. Саленко. Насичену сатирою гумореску на злободенні теми виголосила гумористка Язичинська з Філадельфії.

12-го квітня на ширших сходах культурно-освітня референтка Л. Магун відчитала доповідь "Історія писанки й її значення". 17-го травня відбулося традиційне "Свято Матері". Реферат "Поклін українській Матері" відчитала Л. Магун. Відтак відбувся виступ світлички 83-ого Відділу СУА під керівництвом Е. Вацк. У мистецьку програму входило кілька деклямацій, гра на бандурі і виступ групи гітаристок з Академії св. Юра. Буфет був у заряді членок I-ого Відділу.

7-ого червня відбулися піврічні сходи і перегляд праці за пів року, а відтак Л. Магун відчитала реферат "Популярність української пісні".

Крім громадянства в імпрезах Відділу брали участь делегатки з Головної Управи. Імпрези закінчувалися товариською гутіркою при каві й солодкому.

Михайлина Баран
пресова референтка

4-ий ВІДДІЛ СУА, Н. Й.

Праця Відділу у 1974 р. проходила під знаком приготувань до 17-ої Конвенції СУА в Нью-Йорку. Делегаткою була голова Відділу Софія Серафин, заступницею Анна Кізіма.

На бенкеті з нагоди 17-ої Конвенції були відзначені золотою шпилькою за 50-літню діяльність у 4-му Відділі його членки Кароліна Борак і Юлія Пішак. Почесну членку СУА Іванну Бенцаль відзначено грамотою й золотою шпилькою за її довголітню працю в Головній Управі СУА.

На ширших сходах Відділу голова прочитала листа з Централі СУА про купівлю Дому СУА для Музею й заохотила членок закупити 10-доларові цеглини. На її заклик жертвенні членки закупили цеглини на суму 125.00 дол., а на збірку з нагоди 50-літнього ювілею СУА і на фонд Музею Народного Мистецтва в Нью-Йорку зложили суму 35 дол. Збірка продовжується.

Відділ щорічно влаштовує спільне свячене. Ця традиція у Відділі триває 50 років. Цього року наше свячене відбулося 20-го травня. Культурно-освітня референтка Юлія Федорович підготувала доповідь. Голова Відділу Софія Серафин привітала гостей з Округної Управи і членок-гостей з інших Відділів традиційним привітом "Христос Воскрес!".

Прибутки з чайних вечорів, що їх влаштовує Відділ, дають змогу оплачувати його зобов'язання до Централі, Округної Управи і покривати видатки на різні цілі, як висилка пакетів до Європи.

Відділ бере активну участь у всіх сходах і імпрезах Округної Управи. Відділ висилає телеграми до сенаторів і конгресменів в справі арештованих діячів в Україні.

У 1974 р. Відділ втратив 4 членки Марію Чуму, Евдокію Ликтей, Катерину Стефанович і Анастасію Базар.

Відділ є членом УККА і Комітету Об'єднаних Організацій Нью-Йорку.

Відділ нараховує 18 членок, з яких 17 передплачують "Наше Життя".

При дружній співпраці членства і при обов'язковості управи праця Відділу проходить успішно.

Іванна П. Бенцаль
пресова референтка

21-ий ВІДДІЛ СУА, БРУКЛІН, Н.Й. за 1975 рік

Від загальних зборів 16-го лютого 1975 р. відбулися 4 ширші сходи і 3 засідання управи.

Дня 27-го квітня ц.р. відбулося заходом Відділу свято "День жінки-українки". Голова Марія Михайлів відчитала реферат на тему "Українська жінка, як громадсько-суспільна і політична діячка на протязі історії", в якому накреслила постать жінки, як поетеси, письменниці, і діячки на національній ниві. Згадала про трагічну смерть 500 українських жінок в Кінг'їрі та про жінок-героїнь, які ще й сьогодні караються в большевицьких тюрмах.

В програму входили ще декляма-

ції учениць вечірньої школи українознавства виступали такі учениці: Таня Турцер, Наталка Борисенко, Оріся Зарицька, уч. І. кл., Оріся Волошин, уч. 2. кл. Ірина Реєнт і Юлія Москаль уч. 6. кл.

Письменниці: Олена Звичайна, Мирослава Ласовська, й Алла Косовська відчитали виїмки із своїх творів. Свято оживила своїм мило-звучним голосом співачка Ляріса Магун-Гурин, при фортепіановім супроводі Марти Мачай, а Ірина Чорна і Лінда Ларсон виконали дует при супроводі бандур.

25-го травня ц.р. відбулися сходи, присвячені Матері Божій, на яких голова Марія Михайлів відчитала реферат на тему "Марія та її появи в світі", опрацьований на підставі книжки "Марія і ти" о. І. Назарка. Таня Турцер віддеклямувала "Свято Матері" Лесі Храпливої.

Дня 29 червня відбулася прогулянка до Гленкова, де крім веселої гутірки була виграшка фантів.

Відділ планує взяти 21-го вересня ц.р. участь у відзначенні 200-ліття Америки, у 100-літті поселення українців в США і в маніфестації а обороні жінки-політ'язня в Україні.

26-го жовтня 1975 року відбується 45-літній ювілей 21-го Відділу СУА з бенкетом і з тієї нагоди друкується пропам'ятна ювілейна книга. Редакційну комісію очолює Зеновія Колодій. В грудні відбудеться різдвяний базар.

Оксана Богданович
пресова референтка

35-ий ВІДДІЛ СУА, ОЗОН ПАРК, Н.Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 26-го січня 1975 р. Перевибрано управу в минулорічному складі, а саме: Павліна Бабська — голова, Анна Опарик — заступниця голови, Анна Кокольська — секретарка, Оля Балук — касирка.

Відділ працював по своїй спроможности. Спільно з Батьківським Комітетом при місцевій школі українознавства влаштував дня 30-го березня ц.р. концерт у честь Т. Шевченка. Брав активну участь у комітеті для вшанування пароха місцевої церкви св. Покрова Божої Матері о. Любомира Мудрого з нагоди під-ієсення його Патріярхом до сану почесного крилошанина. Це парафіяльне свято відбулося 27-го квітня ц.р.

Останні сходи Відділу відбулися 25-го травня ц.р. На сходах обговорено плян праці Відділу на майбутнє і його співпрацю з Округною Управою та Централєю.

Сходинами, якими проводила голова Відділу П. Бабська, закінчено молитвою.

Ольга Мідяна
пресова референтка

64-ий ВІДДІЛ СУА

У зв'язку з 17-ою Конвенцією СУА, що була получена із святкуванням п'ятдесятирічного ювілею СУА і відбулася в листопаді 1974 року в Нью-Йорку, на нашу Округу як на господарів припало чимало обов'язків і відповідальности за успіх Конвенції. Нашому Відділові доручено влаштувати 28-го листопада гостину для Головної Управи, Конвенційного Комітету й Округної Управи. За ініціативою і під проводом господарських референток Люби Раковської та Марії Карлевич при великому вкладі праці й жертвенности всього членства, Відділ виконав це завдання бездоганно. У рамках Конвенції відбулася 18-та за чергою жіноча малярська виставка, яку влаштували Марія Ржепечька і Христина Навроцька. У п'ятницю 29-го листопада велика кількість учасниць Конвенції відвідала цю виставку.

На 8-го грудня 1974 р. імпрезові референтки І. Комар і Салдан приготували різдвяний базар, що тривав один тиждень і значно побільшив наші фінанси.

У праці на зовні Відділ мав також гарні успіхи. 30-го жовтня 1974 р. Калина Чічка-Андрієнко з Ганною Шерей дали концерт української музики в бібліотеці "Линколн Центр" у Нью-Йорку. К. Чічка-Андрієнко передала від нашого Відділу для музичного архіву тієї бібліотеки награні на платівку "Думи" у мистецькому виконанні д-ра Штокалка. Директор радіостанції "Нью-Йорк Таймс-у" "WQXR" одержав від нас платівку з оперою композитора Майбороди "Тарас Шевченко" і з народніми піснями у виконанні співачки Марії Байко.

На початку грудня відкрито у Світовому Торговельному Центрі виставку "Різдво довкола світу", в якій узяв участь наш Відділ, виготовивши різдвяний вертеп. Цією виставкою займався окремий комітет з Марією Савчак у проводі. Слава Геруляк запроєктувала вертеп, Ю. Костів виконав роботу з дерева, а Н. Валько, І. Кметик та членки Відділу виготовили ляльки. Під час виставки роздавано відвідувачам памфлети, для яких Люба Волинець опрацювала історію українського вертепу.

Загальними зборами, що відбулися 29 грудня, закінчено діяльність нашого Відділу в 1974 році.

Першою імпрезою 1975 року була

"просфора", яку влаштовано 9-го лютого. У програму свята входили: відкриття — голова Відділу, О. Щур, доповідь Л. Волинець про український вертеп і вірш поетеси Кардиналович "Крізь життя босоніж", який відчитала Х. Навроцька. Крім численно зібраних членок на просфору прибули: почесна голова СУА Лідія Бурачинська, Юрій Костів і Н. Валько.

У лютому повторено в Літературно-Мистецькому Клубі панель, на якому дискутувано книжку німецького автора Вольфа Д. Гайке "Українська Дивізія Галичина". У панелі взяли участь: М. Барагура, Х. Навроцька в заступстві А. Алиськевич та і О. Щур.

15 березня ц. р. відбулися ширші сходи, які склалися з двох частин. Першу частину присвячено пам'яті Тараса Шевченка, у другій обговорювано організаційні справи Відділу. Х. Навроцька виголосила доповідь на тему: "Світова велич Шевченка".

5-го квітня ц.р. влаштовано спільно з 82-им Відділом образотворчу виставку Ярославів Музики з мистецькою програмою. Брала участь: поетеса Діма, редакторка Уляна Любович, маестро В. Ласовський, С. Раковська і студентка Музичного Інституту О. Шерей. Вечором проводила І. Клим у присутності численної й добірної публіки.

Референтка суспільної опіки Володимира Івануса перевела 27-го квітня збірку під церквою. Вона зайнялася також висилкою посилок потребуючим до Польщі, Бразилії й до Риму та написала побажання до старших, самотніх жінок. У рамках суспільної опіки вислано датки до Сарселю для НТШ, допомогу "Бабусям" і стипендії до Бразилії.

2-го травня відбувся великодній базар, зорганізований імпрезовими референтками.

18-го травня влаштовано "свячене", получене зі святкуванням 20-річчя нашого Відділу. У присутності членства, делегаток і запрошених гостей голова О. Щур відкрила святкування молитвою і коротким вступним словом. Опісля всі засіли до великоднього стола, обмінявшись побажаннями і свяченим яйцем. О. Щур вручила членці-основниці і першій голові Відділу, І. Рожанковській мітологічне дерево життя, виконане мисткинею С. Геруляк та внесла пропозицію, вибрати її почесною головою 64-го Відділу за жертвенну працю для Відділу й усієї організації СУА. І. Рожанковська широко подякувала за те небуденне вирішення й оригінальний дарунок і, як теперішня голова СУА, передала на руки О. Щур почесну грамоту для Відділу від Головної Управи за успішну й багато-

бічну 20-літню працю для СУА. Після привітів голови Окружної Управи М. Томоруг і відчитання письмових привітів кльтурно-освітня референтка Х. Навроцька подала докладний і цікавий перегляд праці Відділу впродовж 20 років. Закінчуючи, Х. Навроцька піднесла чарку за здоров'я голів і всіх членок Відділу. Гумореску про мужчин, перекладену з англійського Х. Навроцькою відчитала Я. Рубель. На кінець промовляв редактор В. Барагура, який очима громадянина схарактеризував працю нашого Відділу.

14-го червня відбуто ширші сходи. М. Даниш відчитала доповідь "Наша позиція в громаді", над якою дискутували присутні. Голова О. Щур подала коротку інформацію про працю Відділу і його плани на майбутнє.

Виховна референтура, яку очолюють Д. Костів, і Б. Ковалів, організувала курс вишивання і крою народньої ноші. Лекції почалися 3-го березня і відбуваються кожного понеділка, а закінчаться в грудні ц.р. Курс веде фахово І. Кметик.

У рамках мистецької комісії, за яку відповідає М. Савчак, переведено два покази історичної ноші українки: 16-го березня в Нью-Гейвені, Кон., під час святкування 50-річчя СУА, і 5 вересня ц.р. в Люїсвілл, Кентаки з нагоди Дня української спадщини. Показ перевели: М. Савчак і Л. Артимішин.

Відділ виконує точно свої зобов'язання супроти Централі і тісно співпрацює з Окружною Управою. Усі референтки Відділу беруть участь у спільних сходах референтур Округи, щоб перевести в життя на прямні й поради, накреслені Окружною Управою.

Марія Даниш
пресова референтка

71-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

У звітному часі відбулися два засідання управи (лютий-березень) і двоє ширших сходів (березень-квітень) з присвятою жінкам-героїням — Ользі Басараб, Олені Телізі і 500 жінкам, які згинули під московськими танками в Кінгірі.

2-го лютого з ініціативи Відділу вшановано подружжя Галину й Володимира Біликів з їх 25-літнім ювілеєм спільного життя. Це був вияв вдячності Галі Білик за її невтомну працю для Відділу.

23-го лютого голова і чотири членки-делегатки взяли участь у з'їзді Окружної Управи в Нью-Йорку.

У днях 13-го до 31-го березня відбувся показ українського великоднього

Трипільська кераміка на виставці яку влаштував 71 Відд. СУА у бібліотеці при Фейф Корнерс (17 квітня до 15 травня 1975 р.)

Ceramics from the Trypillian culture, exhibited by Branch 71.

го стола в публічній бібліотеці при "Файф корнер арт сентер".

За звітний час праці Відділу проходила так: 7-го грудня 1974 р. заходами Відділу відбувся гумористичний вечір "З серцем і з перцем" поетеси Зої Когут з Австралії. Поетесу привітала голова Відділу Євгенія Енсен, а подяку за вечір склала імпрезова референтка Дарія Кравченко. Від громади подякував Зої Когут представник УККА сотник Олекса Демченко. Вечір закінчився зустріччю з громадянством.

25-го січня 1975 р. відбулися загальні збори Відділу, на яких з малими змінами на постах переобрано ту саму управу під головуванням Євгенії Енсен.

23-го березня відбувся наш щорічний перед-великодній базар у шкільній аудиторії св. Петра і Павла.

Від 17-го квітня до 10-го травня заходом Відділу відкрито виставку українського народного мистецтва в раніше згаданій бібліотеці. У трьох габльотках розміщено експонати — трипільську і гуцульську кераміку, гуцульські інкрустовані вироби, зразки декоративної вишивки і писанки.

Відділ подбав про інформаційні листки і памфлет англійською мовою п. н. "Україна, забута нація". Цей памфлет відвідувачі охоче читали. Помітне було велике зацікавлення виставкою, зокрема чужинців.

Офіційно відкрила виставку голова Відділу Є. Енсен, яка привітала присутніх. Інформації англійською мовою про експонати давала членка Відділу Меланія Мілянович.

Відділ бере участь у загальногромадському житті — голова Є. Енсен була вибрана культурно-освітньою референткою, а пресова референтка вільним членом управи і

членом товариського суду місцевої клітини УККА.

Вислано листи до сенатора Вільямса і конгресменів Кліфтона та Д. Даньельса в обороні ув'язнених українських жінок в СССР. На ці листи одержано дуже прихильну відповідь.

Вислано поновну стипендію в сумі 150.00 дол. для учениці середньої школи в Бразилії. Одну стипендію в сумі 150.00 дол. уфундувала через наш Відділ його членка Клявдія Т. Салюк.

Референтка суспільної опіки П. Шеремета вислала п'ять пачок з одягом до Бразилії. Відділ інтенсивно працює над розпродажем цеглин на Дім СУА.

Заплановане Свято Матері намічено відбутися 18-го травня.

Клявдія Т. Салюк
пресова референтка

82-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БРОНКС, Н. Й.

Відділ має 45 членок, з них 42 передплачують "Наше Життя". Відділ є членом УККА і бере участь у всіх його починах. Цього року вислав листа до сенатора Я. Джевїтса в обороні українських жінок, політичних в'язнів.

Сходи відбуваються щомісячно за виїмком вакацій. Дня 19-го січня Відділ відбув після-різдвяну зустріч-просфору членок і їхніх родин. Дня 16-го березня відбулися традиційні запуски з веселою програмою. Дня 5-го квітня наш Відділ спільно з 64-им влаштував вечір, присвячений образотворчій мистчині Ярославі Музиці. У програмі взяли участь: В. Ласовський, У. Любович, С. Раковська, Діма, О. Шерег. З тієї нагоди була відкрита виставка праць мистчині. У влаштування цієї виставки багато турду

вклала культурно-освітня референтка Відділу Іванна Клим.

Ширші сходи́ни відбуваються часто з програмою. Дня 15-го лютого був реферат І. Клим про жінку-героїню і деклямація С. Раковської. Дня 14-го червня був висвітлений фільм "Писанка" композиції і продукції сина нашої членки Марка Перейми. За ініціативою і старанням Т. Бриттан Відділ зорганізував курс сальонових танців під проводом Роми Прийми-Богачевської. Курс пройшов успішно — 15 пар відбуло 10 лекцій. Курс закінчився вечірком з участю батьків. Молодь висловила бажання, щоб лекції танців продовжувалися.

У ділянці суспільної опіки й харитативної акції за старанням М. Васьків Відділ вислав 15 пакоч до Бразилії, Європи і до Парагваю. Відділ склав такі грошеві датки: одна стипендія до Бразилії — 150 дол., старшій родині у Парагваю — 10 дол., Інституті св. Ольги в Бразилії — 10 дол., на дім старців в Аргентині 10 дол., хворій жінці в Бразилії — 10 дол.

Видатки суспільної опіки покриваються індивідуальними збірками і пожертвами громадянства. Придбанням фондів займається М. Васьків. Референтки суспільної опіки відвідують хворих у шпиталях і старечих домах.

Фінансовий оборот вносить 1.529.17 дол.

Відділ продовжує розпочату в 1970 р. працю над виданням другої платівки для дошкільця і розписав кон-курс на чергову платівку.

Ірина Крамарчук
пресова референтка

83 ВІДДІЛ , НЬЮ-ЙОРК, Н. Й.

Відділ начислює 55 членок. Головою на 1975 рік обрано вдруге Марту Данилюк. Ширші сходи́ни відбуваються щомісяця, за виїмком вакацій, а засідання управи в міру потреби.

Постійним членством в Комітеті Об'єднаних Організацій Міста Н. Й. Відділ являється активним членом великої громади метрополії і включається у всі її почини і дії.

У зв'язку зі святочним підписанням Проклямації 22-го Січня і від ряду літ несприятливого при цьому Акті посадика міста, виготовлено і переслано від Відділу протестаційного листа до мейора А. Біма. Копії листа переслано: Окружній Управі СУА, Об. Комітетові і щоденникам "Свобода" (гл. 8 березня ц. р.) "Таймс", "Дейлі Нюз", "Пост" і "Лонг Айленд Прес".

Відділ активно включився у місцевий Комітет святкування 200-річчя Америки, де його репрезентує Віра Шпонтанк.

У зв'язку із XVII-ою Конвенецією СУА і святкуванням 50-річчя СУА за ініціативою Галини Сміндак, створено спільний Комітет з 82-им Відділом та у дружній співпраці підготовано і переведено пресову конференцію для чужомовних і українських кореспондентів.

Старанням культурно-освітньої референтки Христі Маєвської на ширших сходи́нах прослухано доповіді: д-р Леоніда Рудницького "Релігійні мотиви у сучасній українській прозі" і др Романа Хруцького "Гіпноза". Ред. Уляна Любич, Микола Понеділок та Івась Керницький-Ікер читали на "вечорі гумору" свої фейлетони і гуморески.

Виховна референтка Оля Гаєцька подарувала дітям нову сценку-казку "Ялинка в теплім краю", яку поставлено на традиційній "ялинці" для малят. Ляльковий Театр Відділу збагатився також її новими творами: "Великодні картини", "Великодня пригода" і "Рожева ляля". Вони були вперше показані на зустрічі світличок Окружні і є призначені для дошкільця.

"Світличка" приміщується в школі св. Юра і відбуває зайняття щосуботи впродовж шкільного року. Цікаву програму веде учителька, членка I-го Відділу СУА Євгенія Вацик, а опікуною від нашого Відділу є Наталка Дума.

В червні 1975 року на святочній "градуації" закінчили світличку 37 дітей. У щосуботнішні заняття входили теж маленькі святкування з участю батьків, чи гостей: осінній "гарбузик", зустріч з св. Миколаєм, вертеп, 5 років світлички, і програма на Свято Матері I-го Відділу. Дітей відідали священник, лікар, гості з музичними інструментами. Малята відбули цікаву прогулянку до дентистичного заведення. Діти світлички брали активну участь у зустрічі світличок Окружної Управи. На шкільний рік 1975/76 вписалися 20 дітей.

Референтка суспільної опіки Ірина Мокривська вела переписку і слала грошеву допомогу стипендистці Терені Дорош і сиротинцеві св. Ольги у Бразилії. Матеріальну допомогу Відділ давав потребуючим українцям в Європі. Відділ передплачує "Наше Життя" двом старшим паням, а одна членка особисто жертвує дарову пердплату. Постійно оплачує перебування на літніх таборах одного члена Пласту і СУМА. Великою діяльністю записалася в звітньому часі референтура зв'язків. Заходами референтки Олімпії Роговської і членок Віри Шпонтанк і

Галини Сміндак зорганізовано участь і виступ групи дітей-бандуристів школи гри на бандурі о. Кіндзеравого-Пастухова при засвіченні традиційної ялинки у Рокефелер Центрі. Переведено численні покази і лекції: різьби у дереві, вишивання, писання писанок і гри на бандурі.

У переведенні цієї широкої програми допомагали майже всі членки Відділу і їхні юні доні, членки 72-го, дві членки 82-го Відділів СУА, група дівчаток із 8-ої класи школи св. Юра, група бандуристів із згаданої школи гри на бандурі, співоча група пластунок з гітарами і скульптор Михайло Черешньовський.

У пляхах праці Відділу до закінчення ділового року є щорічні імпрези: розвагова "гарбузова вечірка, ярмарок, і "Ялинка" для дітей. Це поле праці імпрезової, ярмаркової, господарської і виховної референток. Ведуться переговори про виступ Лялькового Театру на телевізійній програмі "У тітці Квітки" в Торонті, Канада. Відділ активно включився у підготовку святкування 50-річчя СУА Окружні Нью-Йорк, що її в цьому році очолює наша членка Марія Томоруг, а відповідальні референтури в Окружній Управі ведуть чотири членки 83-го Відділу.

Марта П. Ярош
пресова референтка

З браку місця друга частина хроніки Окружні Нью-Йорк буде поміщена в наступному числі "Нашого Життя". Хроніку Окружні Нью Джерзі помістимо у числі за січень 1976 р.

УКРАЇНЬСЬКА ЖІНОЧА ПРЕСА. Докінчення зі стор. 18

"Радянська жінка; щомісячник громадсько-політичний і літературно-художній журнал. Київ. Видавництво "Радянська Україна". Зберігаються комплекти річників 1-2; 1946-47; 5, 1950; 26-29, 1972-75 і продовжується передплата журналу.

"Робітниця". Орган Жіночої секції ТУРФДім. Видавло Робітничо-Фармерське Товариство в Манітобі. Вінніпег. Ілюстрований двотижневик. Зберігаються на мікрофільмі річники: 8, ч. 14, 24, 1931; 13, ч. 1-5, 1937. Журнал комуністичного напрямку.

"Робітниця"; місячник присвячений інтересам українських жінощин робітниць в Злучених Державах і Канаді. Нью-Йорк. Зберігаються річники 1921-1923. Журнал комуністичного напрямку.

НАШЕ ЖИТТЯ, ЛИСТОПАД 1975

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Марія Пашко народилася 5-го лютого 1895 р., померла 1-го квітня 1975 р. Походила з Західньої України з села Манаїв, зборівського повіту. Була дисциплінованою членкою, постійною передплатницею-читачкою "Нашого Життя". В управі через ряд років займала становище касирки Відділу.

Залишила в смутку двох синів, невістку, два внуки, дальшу родину і нас їй посестер-союзянок.

Спи, Дорога Посестро, хай земля буде Тобі легкою!

Ангелина Кульчицька народилася 8-го квітня 1897 р., померла 29-го квітня 1975 р. Була членкою СУА і передплатницею "Нашого Життя". До Америки приїхала в 1910, або 1911 р. Народилася в Західній Україні. Лишила в жалю трьох синів, дочку, дві невістки і внуків. Одна з невісток, це славна мисткиня танку Йоанна Драгінда-Кульчицька.

Спи, Союзянку, хай ця земля прибраної батьківщини буде Тобі пером!

Марія Гасен народилася 25-го липня 1899 р., померла 29-го березня 1975 р. Була членкою СУА коло десяти років. До Америки приїхала під час другої еміграції з Західної України. Лишила сина, невістку і внуків.

Хай американська земля буде Тобі легкою!

Кароліна Стельмах народилася 1-го лютого 1894 р., померла 2-го вересня 1975 р. Походила з села Чайковичі, самбірського повіту в Західній Україні. Лишила в смутку — сина, невістку, чотири внуки. Один внук є священником-Василіянином.

Спочивай, Союзянку, в землиці, на якій Ти прожила десятки літ свого життя!

Від 5-го Відділу СУА ми попрощали цих членок молитвами і промовами та гідно відправили їх з прапорами до Вічного Царства Господнього на заслужений відпочинок.

Сини М. Пашко зложили на

сл. п.
Кароліна Стельмах

пресовий фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Син Григорій Стельмах зложив на пресовий фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

А. Біловус

У травні ц. р. з великим смутком, відправили ми в останню дорогу, до брам вічності, нашу Дорогу Членку, бл. п. **Ольгу Левчик**, учительку місцевої парохіяльної школи. Активна громадянка дві каденції була членкою Контрольної Комісії Головної Управи СУА, а в своєму Відділі з особливою дбайливістю виконувала обов'язки касирки й пресової референтки в англійській мові. Майже до останніх днів свого життя, яке не щадило їй переживань, зі щирим серцем спішила з поміччю тим, що терпіли в нужді, в осамітненні, чи в недостатках. Тихої вдачі, скромна й побожна, уважлива до ближніх, широко любила все своє і гордилася своїм українським походженням. Розуміла завдання СУА та й радо жертвувала час і працю, щоб допомогти виконувати їх і причинятися до росту нашої організації.

Довгий час боролася з тяжкою недугою, незломно надіючись, що повернеться ще до сил. На жаль, її сподівання не здійснилися. Кажуть, що нема незаступимих людей, але в нашій громаді й у нашому Відділі заступити бл. п. Олю Левчик буде дуже важко.

Залишила у смутку чоловіка Івана, учителя музики, дочку, теж учительку музики, і сина-священника з родиною. Їм складаємо щирі співчуття. Добра пам'ять про Неї буде серед нас назавжди!

Управа й членки
24-го Відділу СУА
Елизабет,

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Надії Качун Волковської** жертвує 10.00 дол. на Запасний Фонд "Наше Життя"

1 Відділ СУА

Замість квітів в добру пам'ять довголітньої членки управи бл. п. **Анни Німчановської** складаємо 25.00 дол. цеглину на розбудову Музею СУА.

22 Відділ СУА
Чикаго, Ілл.

Замість квітів в пам'ять членки бл. п. **Лідії Белей** складає 10.00 дол. цеглину на Музей СУА

22 Відділ СУА
Чикаго, Ілл.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Нестора Городиського**, чоловіка нашої членки Іванни Городиської, складає 10.00 дол. цеглину на Музейний Фонд

22 Відділ СУА
Чикаго, Ілл.

Замість квітів на свіжу далеку могилу бл. п. **Софії Пасичинської**, матері нашої голови п. Ірени Левицької, складаємо на передплату журналу "Наше Життя" для бабусі в Австралії.

24 Відділ СУА
Суспільна Опіка товариства "Дочки України"

Замість квітів в пам'ять бл. п. **Фльорентини Дорошенко**, нашої заступниці голови, складаємо цеглини на Музей СУА на суму 110.00 дол.

Членки 28 Відділу СУА

Замість квітів на могилу скульпторки бл. п. **Галини Кальченко** в далекому Києві, складає 10.00 дол. цеглину на Фонд Музею

64 Відділ СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Виноградської**, матері нашої членки Віри Сушків, складає 10.00 дол. цеглину на Фонд Музею

64 Відділ СУА

Продовження на стор. 36

СПРОСТУВАННЯ

В журналі Ч. 8 на стор. 37 а "замість квітів" подано: ... бл. п. Ольги Смик — має бути... Ольги Служ

Марія Жижка

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ

ЛИСТОПАДОВА НІЧ

Темна ніч листопадова,
Сплять безлюдні вулиці,
Тихше, тихше! Ані слова,
Бо збираються Стрільці.
Ось виходять сірі стежі,
Припадають до дерев.
Місто спить, лиш біля вежі
З'їжив гриву рідний лев.

Темна ніч листопадова,
Побудились вулиці,
Відчинились брами Львова,
А на брамах тих Стрільці.

Ми родились на чужині,
За морями рідний Львів,
Та ми вірні Україні,
Бо вона земля батьків.

(написано для внуків)

Цей вірш, ніде досі не друкований написав Роман Купчинський, сам Січковий Стрелець і автор багатьох пісень, які сьогодні ми всі співаємо, забувши хто їх автор. Ці пісні тому так поширилися, що вони гарні, їх мелодії самі вливаються у вухо, і так стали вони народними піснями. Це "Боже великий, Творче Всесвіту", "Дума про Черника", "За рідний край", "Зажурились Галичанки", "Як з Бережан до Кадри".

ШКОЛА НА ХУТОРІ ВИШНЕВОМУ

Докінчення

Цапик, Буян вранці прокинувся зі сну, надворі вже сивіло, тай їсти захотів. Побіг у садочок, а там у грядках збитків наробив... капусту поз'їдав, моркву пощипав, листочки з дерева пообривав і аж тепер до Зеї повертав. Зустрів свого приятеля котика Мура, але побачив, що той з мишею бавиться... Буян копнув своїми різжками мура так, що він на півметра вгору підлетів і мишку загубив. Тепер вони удвох пішли до мами Зеї молочка просити. Мама Зея непривітно зустріла їх... за збитки погрозила їм, та за молочко присоромила:

ТРИ КОТИ

Три коти сидять на плоті:
Перший — чорний і пухнатий,
Другий — білий і лабятий,
Третій — сірий, череватий.
Перший каже: "Хочу птичку."
Другий каже: "Хочу мишку".
Третій каже: "Паланичку".

Злізти з плота неохота,
Наче приросли до плота.

Раптом пес надбіг з дороги!
Три коти звелись на ноги.
Перший каже: "Утікаймо!"
Другий каже: "Зачекаймо!"
Третій каже: "Заховаймось!"

Перший кіт стрибнув уліво,
Другий кіт стрибнув управо,
Третій кіт — куди попало.

А були б отак сиділи,
Говорили і не їли!

Бабай

"Такі уже великі, лише збитки робити, та молочка просити. Час вам до школи вже ходити".

Вже осінь. Вересень надходить і пан учитель Микола Сич до школи учнів запросив, щоб у шкільній книзі записались.

Перший прийшов другорічник котик Мур, який іспитів своїх торік не склав. За літо багато шкоди наробив, а тепер коло дверей школи сидить і всіх по черзі, перший вітає.

До Буяна, друга свого, лише лапкою махнув і скоро відступив, щоб Буян його ріжками не копнув. Ягнятко Марту за носик, своїм пазурком до крові ушкрябнув, качечку сивеньку та ципоньку маленьку коло дверей лапою своєю придавив, а гусачок біленький, якби не засичав, то і йому б очі повидирав, а песик рябенький, як зуби свої показав, то котик Мур від жаху на задні лапи став і в школу йти не перешкоджав. Зайчиха зайченят до школи не вела, бо песика бояться.

Учитель пан Микола Сич усіх учнів записав і день, коли прийти до навчання їм вказав.

Лише котика Мура він не записав, бо той коло дверей, всім учням великих збитків наробив.

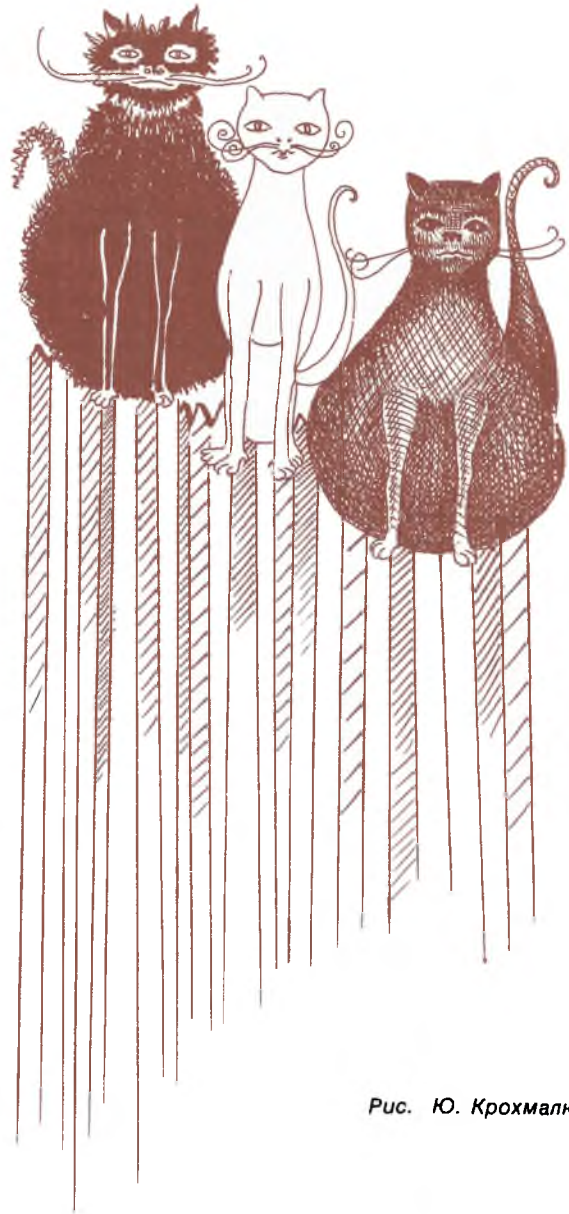

Рис. Ю. Крохмалюк

І ЛЯЛЯ ЧИТАТИМЕ

Я новий букварик маю,
тут ось букви — я їх знаю.
І тобі, моя маленька,
цю сторінку прочитаю.

Треба тихо так сидіти,
як у школі чемні діти.
А навчившись слова М А М А ,
будеш, лялечко, радіти.

Г. Чернобицька

Замість квітів

Замість квітів на могилу бл. п. **Софії Саврас**, матері нашої членки **Марії Кушнір**, складає 10.00 дол. цеглину на Фонд Музею

64 Відділ СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Андрія Клима** складає 10.00 дол. цеглину на Фонд Музею

82 Відділ СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Осипа Шпачинського** складає 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

103 Відділ СУА

Замість квітів на могилу нашої свахи бл. п. **Катерини з Кохаликів Дякунчак**, бувшої учительки й громадської діячки, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Марія і Володимир Барагури

Замість квітів в пам'ять чоловіка бл. п. проф. др. **Василя Стецюка** складаю 25.00 дол. цеглину на Музейний Фонд СУА.

Квітка Стецюк

Замість квітів на дві свіжі могили в Україні, мого дорогого батька бл. п. **Олекси Гелемея** і сестри бл. п. **Марії Чурко з Гелемей**, складаємо 25.00 дол. на Стипендійний Фонд в Бразилії.

Марія і Теодор Гелемей
Кліфтон, Н. Дж.

Замість квітів в пам'ять бл. п. **Ольги Вовк з Липанських** складаю дві цеглини в сумі 20.00 дол. на Музейний Фонд СУА

Оксана Ткачук

Замість квітів в десятю річницю моєї дорогої мами бл. п. **Валерії Желехівської** з Войтовичів, складаю 25.00 дол. цеглину для розбудови Музею СУА в Нью-Йорку

Ольга Цар
Ірвінгтон, Н. Дж.

Замість квітів на могилу бл. п. др. **Василя Гусара** складаємо дві цеглини в сумі 20.00 дол. на Дім СУА

Марта і др. Богдан Цимбалісті

Замість квітів на могилу бл. п. **Анастасії Мазяк**, моєї шкільної товаришки складаю 5.00 на Запасний Фонд журналу "Наше Життя". Родині складаю щире співчуття.

Ольга Курчак

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Романа Залця**, ветеринарного лікаря у Вінніпегу, Канада, брата **Марії**

Опока, моєї братової, складаю одну цеглину за 10.00 дол. на Музей СУА в Нью-Йорку. Жінці і родині глибоке співчуття.

Ольга Гнатик

Замість квітів на свіжу могилу незабутнього бл. п. **Зеня Корчинського** складаємо 10.00 дол. цеглину на Музей СУА

Ольга і Юліан Муссаковські

Замість квітів на свіжу могилу моєї невіджалуваної приятельки бл. п. **Катерини Голубець** складаю 10.00 дол. на сиріт в Бразилії

Ірина Лунева, Чикаго

Замість квітів в пам'ять бл. п. др. **Е. Михайленка** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", дружині п. Осипі з родиною висловлюємо наше щире співчуття.

Надія і Михайло Михайлюк

Замість квітів на свіжу могилу подруги діточих літ бл. п. **Дори Левицької** з Дмоховських, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Олена Турула

Замість квітів на свіжу могилу в Польщі, бл. п. **Єлени Боровець** складаю 5.00 дол. на розбудову Музею СУА

Родині покійної **О. Володимирів** **Боровцеві** і панству **Ростковичам** висловлюю глибоке та щире співчуття.

Любомир Мокрій

Замість квітів на свіжу могилу св. п. **Ірини Павликовської** закупили цеглину на Музей СУА.

Христя і Юрій Навроцькі

Замість квітів на могилу бл. п. **Нестора Городиського** чоловіка приятельки, закупили цеглину на Музей СУА

Христя і Юрій Навроцькі

Замість квітів на могилу бл. п. **Анни Матійців** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Ліна Басюк, Форест Парк

In memory of Walter Shuster, son of Julia Shustakevich, 1-st President of UNWLA — for the Reserve Fund of "Our Life"

Dr. and Mrs. H. I. Slaby
William and Anastasia Voker.

In memory of my mother Anna Nakonechny Nessner, who passed away July 22 — \$35.00 for Museum Building Fund

Julie Ball

Другий список членок СУА, які закупили цеглини по 10 дол. до 30 вересня 1975 р.

1 Відділ

Соня Вацик, Стефанія Гуменюк, Марія Качур, Марія Мотиль, Дарія Мудра, Анна Секрета, Люба Ярема.

7 Відділ — Акрон — Огайо

У. Білецька, Х. Бравн, Л. Брехун, А. Воляник-Баран, Е. Журовська, С. Іваницька, Е. Іванчук, П. Галамай, О. Мартинюк, А. Мартинюк

9 Відділ

І. Хр'яник, І. Іванонько, Я. Мельник, Я. Добрянська, О. Войтів, М. Притула, С. Петрович, М. Василів, М. Вацик, А. Юнко, С. Євчук, А. Корещька.

20 Відділ

Анна Борис, Теодозія Гаврилів, Ліда Дяченко, Ірена Качанівська, Ярослав Лободич-Збир, Марія Лупань, Марія Мазяр, Євгенія Новаківська, Мирослава Прокопович, Марія Сенейко, Володимира Ценко, Марія Харина

21 Відділ — Бруклін, Н. Й.

О. Богданович, К. Врубель, О. Врубель, Я. Зарицька, М. Зезелівська, О. Зеруха, З. Колодій, М. Круг, К. Ляхович, М. Михайлів, О. Подусовська, Е. Ройовська, А. Чухес, К. Янковська.

24 Відділ — Елізабет, Н. Дж.

Я. Гусак, Р. Бойчук

28 Відділ Ньюарк — Ірвінгтон, Н. Дж.

М. Гарматій, Л. Гладка, А. Жидовська, Т. Богданська, М. Робак

32 Відділ — Ірвінгтон, Н. Дж.

Віра Студній

44 Відділ

Вікторія Бузань, Зоя Капшученко, Галина Царинник

47 Відділ

Марія Бадинська, Надія Бабюк, Оля Ганушевська, Софія Годованець, Тамара Гривнак, Марія Жовнірович, Марія Залітач, Стефанія Залітач, Марія Костів, Анна Капітан, Марія Кучма, Пелагія Кулик, Дарія Лесів, Марія Лещишин, Марія Лілак, Тамара Масний, Ірина Михайлюк, Галина Павлічко, Михайлина Пилипець, Ірена Руснак, Софія Семанюк, Анна Сорохтей, Стефанія Теліга, Дарія Тишовницька, Анна Червінська, Олена Харамбура, Ірина Шмігель, Тетяна Шутер, Марія Гуран, Тетяна Мотика, Стефанія Слюзар, Ірена Юрків.

48 Відділ — Філадельфія

М. Головінська, Ф. Кравченко, Л. Петрович, О. Петрів, М. Цпак,

59 Відділ — Балтімор, Па.

Марія Балко, Текля Венгер, Марія Івашенко,

Евгенія Полик, Марія Чорній, Марія Хархаліс, Ірена Яворська

64 Відділ — Нью-Йорк, Н. Й.

Я. Попович, Д. Витанович, З. Баран, С. Геруляк, Е. Реннер М. Ржепецька, О. Мороз, Л. Якимів

65 Відділ — Нью-Брунсвік, Н. Дж.

М. Букачівська, Н. Головінська, О. Городецька, Д. Гусар, М. Грабович, Т. Коверко, М. Кець, Т. Панкевич, Д. Оріховська, А. Ратич, М. Цимбаліста.

70 Відділ — Пассейк, Н. Дж.

М. Бакалець, К. Бук, О. Бурбан, Т. Гурин, М. Гутник, Ю. Головацька, Я. Дяченко, Л. Козак, С. Марченко, І. Медвідь, А. Мочула, Л. Осадца, О. Площанська, С. Покора, О. Путикевич, О. Фарміга, Б. Свистун, М. Стефанів, М. Третяк, О. Заячківська, Е. Ульчак, М. Хименець, І. Цапар, В. Шипайло, О. Школяр, І. Яремко.

71 Відділ — Джерзі Сіті, Н. Дж.

О. Заліско, А. Карий, А. Олійник

72 Відділ Нью-Йорк, Н. Й.

О. Булик, С. Котик, М. Лисогір, А. Малан, Н. Марко, О. Процюк, Р. Полчія.

87 Відділ — Кентон, Огайо

С. Гудз, М. Фінковят, М. Демчишин, К. Пацула

93 Відділ Гартфорт, Кон.

І. Балко, К. Гадзевич, К. Гарасимів, І. Захарко, І. Капустинська, Л. Кінах, А. Крамар, А. Крупа, Я. Кукіль, А. Мерещак, К. Оприско, І. Остапюк, О. Платош, І. Скочдополь, С. Сташин, К. Сторожук, Л. Харитончук

95 Відділ — Байон, Н. Дж.

М. Сіра, А. Ванько, І. Гись

100 Відділ — Картерет, Н. Дж.

Ю. Дитиняк, І. Рачинська, Р. Терещецька

Поля Книш фінанс. секр.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні від 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212). Адреса: 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

8-го листопада — Чайний вечір	1 Відд. Н.Й.
8-го листопада — Осіння забава	71 Відд. Джерзі Сіті
8-го листопада — Забава "Червона Рута"	104 Відд. Н.Й.
9-го листопада — Відкриття 19-ої Мистецької Виставки Жіночої Творчості	64 Відд. Н.Й.
9-го листопада 50-ліття СУА получене з бенкетом	Окр. Управа Нью Джерзі
16-го листопада — Музичний вечір визначних учнів (в рамках Міжнародного Року Жінки)	72 Відд. Н.Й.
22-го листопада — Доповідь "Три постаті жінок"	64 Відд. Н.Й.
23-го листопада — Обговорення Мистецької Виставки	64 Відд. Н.Й.
23-го листопада — Музичний вечір визначних учнів (в рамках Міжн. Року Жінки)	72 Відд. Н.Й.
23-го листопада — Ярмарок	83 Відд. Н.Й.
30-го листопада — Осінній Базар	22 Відд. Чикаго
9-го грудня — "Різдво кругом світу" в Музею Науки і Промислу	22 Відд. Чикаго
13-го грудня — Різдвяний Базар (цілотижневий)	64 Відд. Н.Й.
14-го грудня — Різдвяна зустріч	28 Відд. Ньюарк
17-го січня 76 р. — Традиційні св. Вечір	1 Відд. Н.Й.
1-го лютого 76 р. — Вишивані Вечерниці	17 Відд. Маямі
29-го лютого 76 р. — Свято жінки-героїні	17 Відд. Маямі

РІЧНІ ЗБОРИ

91-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Річні загальні збори 91-го Відділу СУА ім. Олени Кисілевської в Бетлегем, Па. відбулися 23-го лютого 1975 р. Голова Марія Корчева відкрила збори молитвою й привітала гостю з Окружної Управи, заступницю голови

пані Зубаль. До призидії зборів увійшли: пані Зубаль — голова, Л. Камінська і Надія Цегельська — секретарки. Протокол з попередніх загальних зборів прочитала Д. Михайлів. Після звітів секретарки, касирки і референток: культурно-освітньої, виховної, господарської, суспільної опіки і організаційної голова Контрольної Комісії ствердила порядок книг і поставила внесок схвалити абсолюторію уступаючій управі.

До нової управи ввійшли: Даня Михайлів — голова, Марія Корчева — заступниця голови, Ольга Цегельська — секретарка, Надія Цегельська — касирка, Марта Федорів — культурно-освітня і виховна референтка. Л. Гентіш — референтка суспільної опіки і господарська, Дарія Баландюк — організаційна референтка, Ірена Бачинська — голова Контрольної Комісії, Анна Гарас і Люба Камінська — члени.

Надія Цегельська секретарка зборів

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Керамічна кахля, виконана в Коломиї. Знаходиться в технікумі народнього мистецького промислу у Косові.
Із видання Д. Гобермана: "Росписи гуцульських гончаров" 1972